

Program rozvoje města Pyšely na období 2025–2035

vypracovaný v prosinci 2024

schválený zastupitelstvem města dne 16. prosince 2024

Obsah

1. CHARAKTERISTIKA MĚSTA.....	4
1.1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MĚSTA.....	4
1.2. OBECNÍ SYMBOLY	4
1.3. POLOHA MĚSTA.....	5
1.4. HISTORIE MĚSTA.....	8
2. SOCIÁLNĚ EKONOMICKÁ ANALÝZA.....	11
2.1. OBYVATELSTVO	11
2.1.1. Demografický vývoj.....	11
2.1.2. Vzdělání	13
2.1.3. Spolková a komunitní činnost	14
2.2. HOSPODÁŘSTVÍ	14
2.2.1. Zemědělství.....	17
2.2.2. Lesnictví	17
2.2.3. Trh práce.....	17
2.3. INFRASTRUKTURA	19
2.3.1. Technická infrastruktura.....	19
2.3.2. Dopravní infrastruktura	24
2.4. OBČANSKÁ VYBAVENOST.....	29
2.4.1. Bydlení a výstavba	29
2.4.2. Školství	30
2.4.3. Školní stravování.....	33
2.4.4. Vybavenost školních zařízení pro sportovní aktivity	33
2.4.5. Mateřská centra	33
2.4.6. Zdravotnictví	33
2.4.7. Sociální služby	33
2.4.8. Kulturní vyžití	34
2.4.9. Sportovní vyžití.....	35
2.4.10. Nabídka dalších služeb, které jsou na území města nabízeny.....	36
2.5. SPRÁVA MĚSTA	36
2.5.1. Úřad města a jeho kompetence	36
2.5.2. Hospodaření města	37
2.5.3. Bezpečnost.....	38
2.5.4. Vnější vztahy a vazby	38
2.6. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	39
2.6.1. Ochrana životního prostředí	39
2.6.2. Odpadové hospodářství	40
2.6.3. Městská zeleň a krajina	40
2.7. CESTOVNÍ RUCH	40
2.7.1. Atraktivita cestovního ruchu	40
2.7.2. Vybavenost pro cestovní ruch	41
2.7.3. Památky regionálního a místního významu.....	42
VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST	43
2.8. SILNÉ A SLABÉ STRÁNKY MĚSTA.....	43
3. STRATEGICKÁ VIZE MĚSTA PYŠELY	45
4. PROGRAMOVÉ CÍLE A OPATŘENÍ.....	46
5. PODPORA REALIZACE PROGRAMU	47
6. DŮLEŽITÉ ODKAZY	47

ÚVOD

Programy rozvoje jsou ve vyspělých zemích novým typem programových dokumentů regionů, měst a obcí. Program rozvoje města je komplexní programový dokument, který formuluje strategii rozvoje celé komunity, jejího fungování i rozvoje celého území. Tato strategie musí být komplexní s důrazem na souvislosti a vzájemnou podporu navržených cílů a programů.

Program rozvoje je dlouhodobým dokumentem, který se nemůže omezit pouze na jedno volební období zastupitelstva či na období platnosti územního plánu.

Program rozvoje města je základním strategickým rozvojovým a plánovacím dokumentem města, zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Aby měl tento dokument zaručenou validitu, měl by vznikat v partnerském dialogu mezi veřejnou a privátní sférou, zohledňovat aktuální problémy a výchozí situaci v obci i přání či záměry nejen volené místní samosprávy, ale i občanů, podnikatelů, či majitelů pozemků. Zjednodušeně řečeno se jedná o definování toho, čeho chce město v blízké budoucnosti dosáhnout a jak při tom hodlá postupovat. Nejedná se však o dokument neměnný, naopak musí být průběžně porovnáván se skutečností a aktualizován.

Program rozvoje města Pyšely na období 2025–2035 je dokument, v němž jsou definovány hlavní rozvojové priority města a navržené aktivity, kterými by měly být stanovené rozvojové priority realizovány v praxi. Strategický dokument stanovuje také optimální časový plán, predikci finančních objemů a doporučené zdroje financování jednotlivých aktivit. Právě dlouhodobé plánování napomáhá efektivně využívat finanční prostředky z vlastního rozpočtu, vyhledávat a používat dotační prostředky a koordinovaně realizovat konkrétní rozvojové aktivity města.

Tento programový dokument byl vytvářen v úzké součinnosti s představiteli samosprávy města a je otevřený reflexi podnětů, návrhů a připomínek z řad nejširší veřejnosti. Spolupráce na průběžném modelování a usměrňování strategického rozvojového dokumentu v širokém plénu je základním předpokladem pro to, aby byly rozvojové aktivity následně realizovány konsensuálně a za všeobecné podpory obyvatel města Pyšely.

Program rozvoje města Pyšely 2025–2035 byl vytvořen podle metodiky tvorby programu rozvoje města, zpracované Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky v rámci projektu „Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), financovaného z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu České republiky.

ANALYTICKÁ ČÁST

1. Charakteristika města

1.1. Identifikační údaje města

Oficiální název:	Město Pyšely
Sídlo úřadu města:	Náměstí T. G. Masaryka 4, 251 67 Pyšely
IČ / DIČ:	00240664 / CZ00240664
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Benešov
Obec s rozšířenou působností:	Benešov
Okres (LAU ¹):	Benešov
Kraj (NUTS ² 3):	Středočeský kraj
Vyšší územně správní celek (NUTS2):	Střední Čechy
Katastrální plocha:	1,281 km ²
Počet bydlících obyvatel k 1. 1. 2023:	2195
Nadmořská výška (m n.m.):	372 m n.m.

1.2. Obecní symboly

Město používá erb na základě historického znakového privilegia.

Popis vlajky: Žlutý list s černým orlím křídlem obráceným k vlajcímu okraji listu. Poměr šířky k délce listu je 2 : 3.

Vlajka byla přidělena na základě rozhodnutí Poslanecké sněmovny PČR č. 68 ze dne 12. 4. 2024 po projednání Podvýboru pro heraldiku a vexilologii, který je součástí VVVKMT.

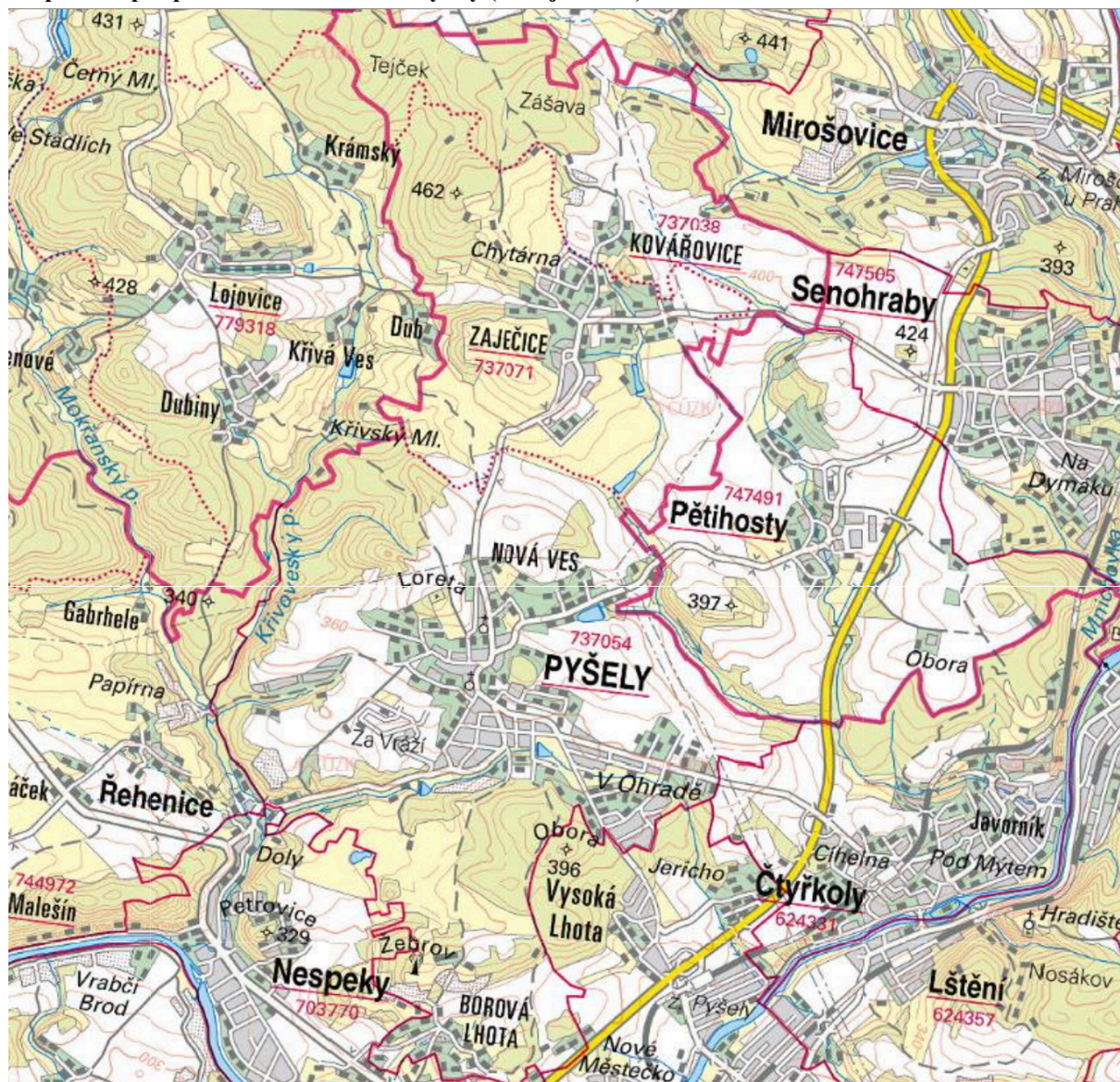
¹ Místní samosprávné jednotky

² Nomenklatura územních statistických jednotek

1.3. Poloha města

Město Pyšely leží v malebné krajině Posázaví. Území města patří do správního obvodu města s rozšířenou působností Benešov, leží v severní části okresu Benešov. Správní území města se rozkládá v Benešovské pahorkatině, která je okrskem Středočeské pahorkatiny. Průměrná nadmořská výška města je 372 m, nejvyšším bodem je Zašava s 479 m n.m. u Kovařovic, nejnižším pak údolí Pyšelského potoka.

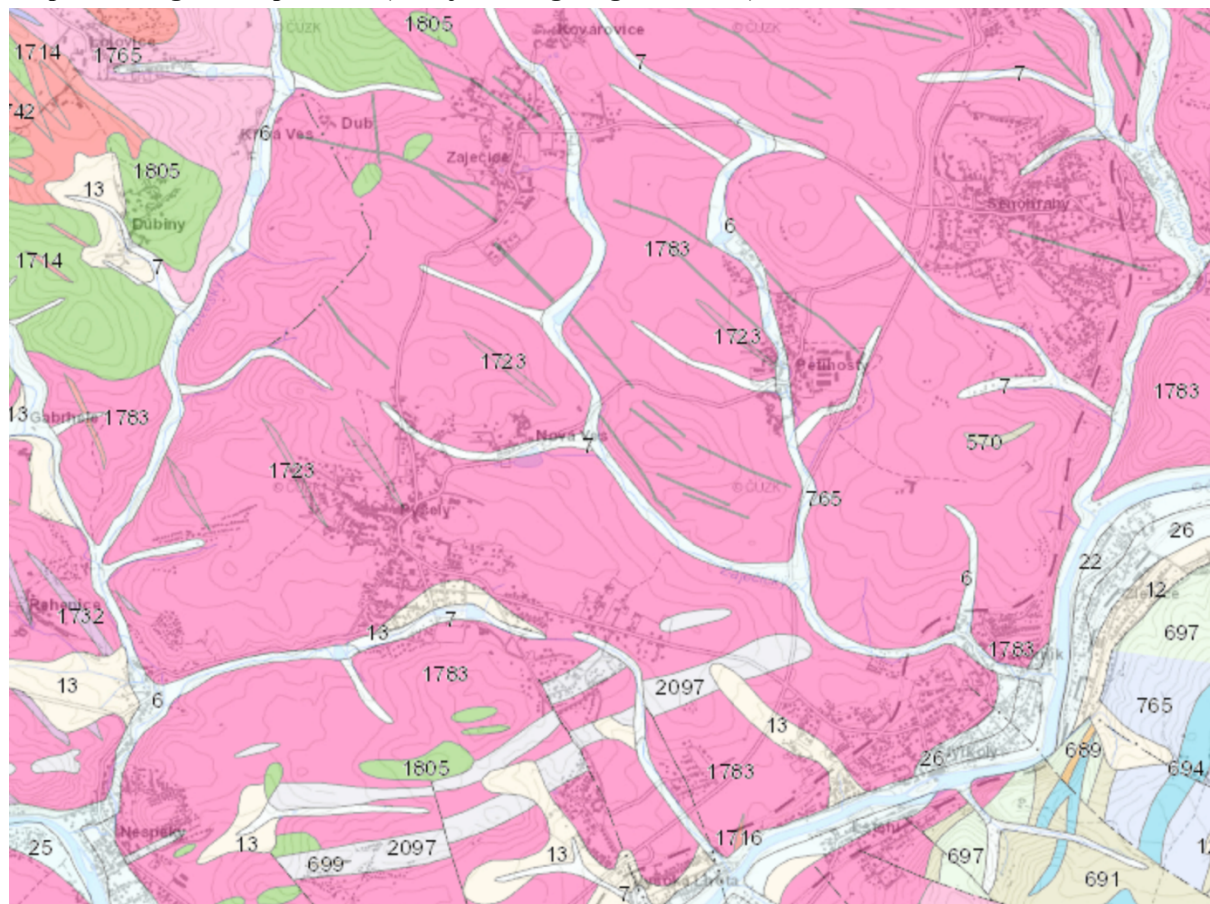
Mapa 1 Mapa správního území Města Pyšely (Zdroj ČÚZK)

Správní území města leží v metropolitním zázemí hlavního města Prahy, tj. hlavního rozvojového pólu České republiky. Aktivita města Pyšely jsou tak nutně navázány k území hlavního města Prahy, a to včetně vazby k tzv. integrovaným územním investicím pražské aglomerace jako jednomu z významných nástrojů kohezní politiky pro programové období 2021–2027.

Správní území Pyšel je složeno ze třech katastrálních území – Kovařovice, Pyšely a Zaječice. V území se nachází pět místních částí – Kovařovice, Borová Lhota, Pyšely, Nová Ves a Zaječice.

Mapa 3 Geologická mapa území (Zdroj: Česká geologická služba)

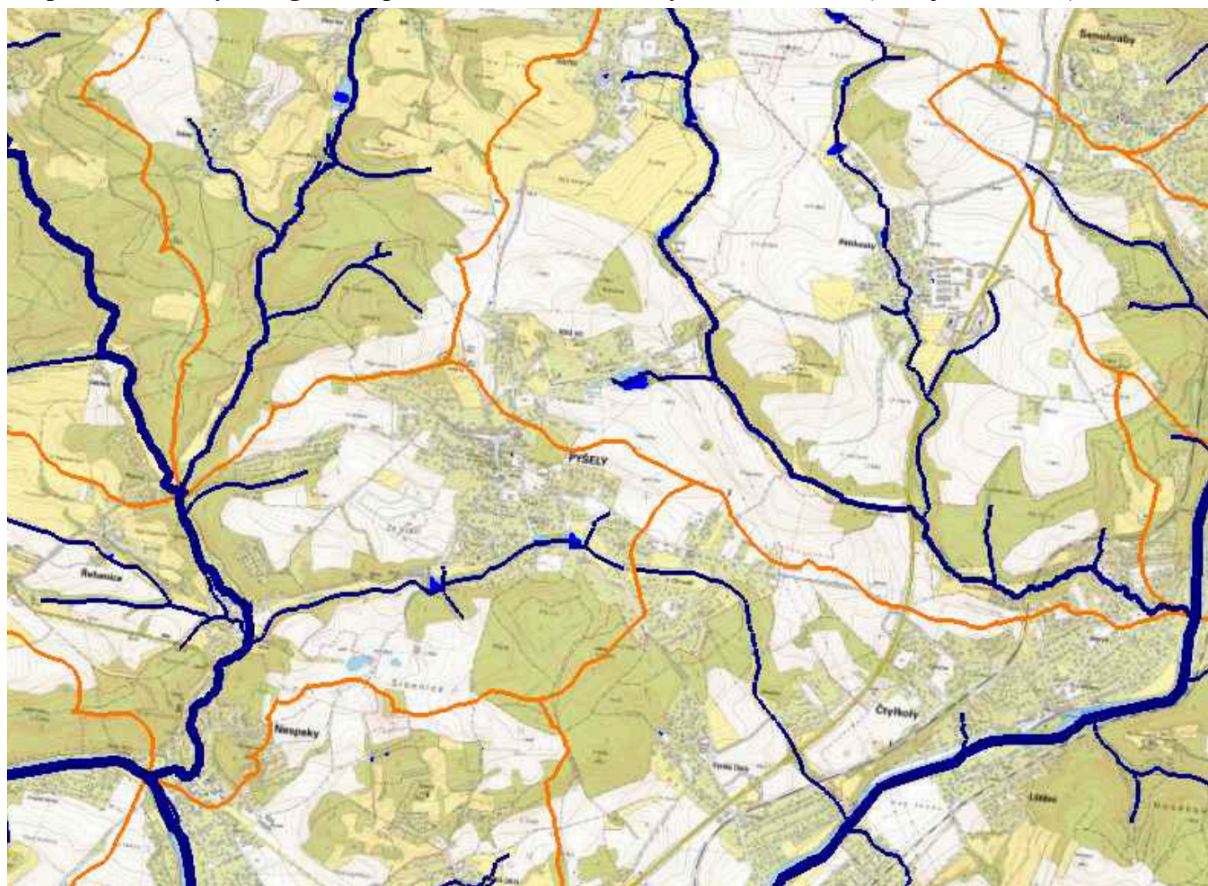

Z pokryvných útvarů jsou tu štěrkopískové terasy Vltavy a Sázavy. Naprostou převahu má ve správním území hnědá (lesní) půda (kambizem acidní, modální nebo districká), u vodních toků je pak glejová půda.

Celý okres Benešov spadá do mírně teplé oblasti – správním územím města vede hranice mezi mírně teplou a teplou klimatickou oblastí, roční srážky se pohybují mezi 600 až 650 mm.

Hydrograficky patří Pyšely do povodí řeky Vltavy – Pyšely leží na pravém břehu řeky Sázavy – správní území až k řece nezasahuje. V obci je rozvodí třetího řádu. Pyšelský potok teče po jižní hranici zastavěného území města, je na něm kaskáda rybníků, z nichž největší je rybník Prádlo. Pyšelský potok se v Nespekách vtéká do řeky Sázavy. Ve východní části města pramení také potok Čtyřkolská strouha, který se do Sázavy vlévá ve Vysoké Lhotě. Dalším významným vodním tokem je Zaječický potok pramenící v Kovářovicích. I na něm je řada rybníků, z nichž největší je Líčno. Do Sázavy se potok vtéká ve Čtyřkolech. Největší vodní nádrží je Pazdernický rybník v Nové vsi, z něhož tečou vody do Zaječického potoka.

Mapa 4 Hranice hydrologického povodí 3. řádu, vodní toky a vodní nádrže (Zdroj heis.vuv.cz)

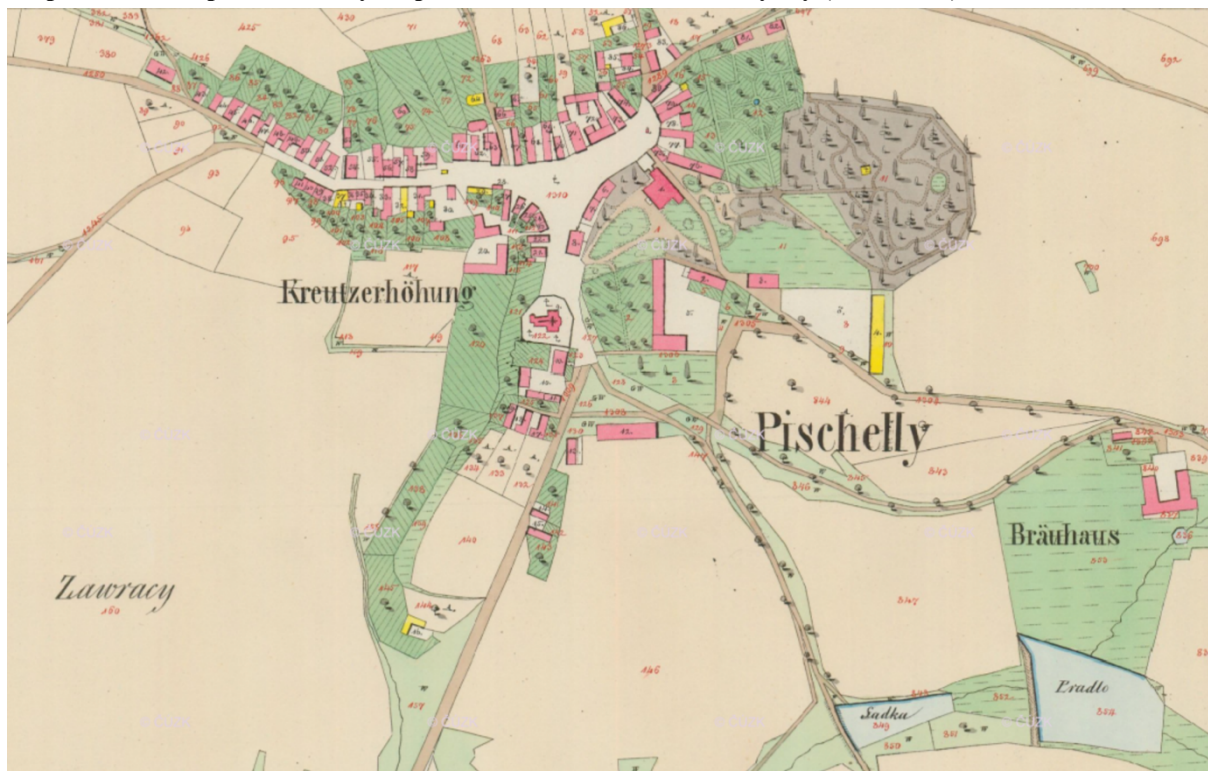

Po vegetační stránce patří okolní krajina do dubovobukového stupně, současný pokrytí však již odpovídá kulturní krajině s poli, hospodářskými lesy a místy se zachovalými zbytky mokřin a olšinami. V celé oblasti žije běžná fauna české kulturní krajiny.

1.4. Historie města

První písemná zpráva o obci pochází z roku 1295. Asi o sto let dříve byla vystavěna i zachovalá románská část kostela Povýšení sv. Kříže na dnešním náměstí T. G. Masaryka. Po destruktivních husitských válkách došlo k opakovanému stavebnímu rozkvětu obce, který pokračoval i v 16. století. Z této doby pochází i renesanční zámek postavený královským radou Karlem Mračským z Dubé. Pyšelský zámek na začátku třicetileté války hostil v září 1620 i zimního krále Friedricha Falckého. Největšího rozmachu se dočkaly Pyšely v době baroka zásluhou hrabat Halleweilů, kteří se zde usadili. Příspěním císařského komořího Františka Antonína Halleweila byly Pyšely roku 1703 císařem Leopoldem povýšeny na město s právem užívat znaku – černého orlího křídla ve zlatém poli. Halleweilové nechali nad městem postavit loretánskou kapli a zámek přestavět v barokním slohu. V roce 1734 zakoupil panství Pyšely od Halleweilů příslušník saského rodu hrabě Jan Jindřich z Bissigenu, z jehož prostředků byly pořízeny sousoší sv. Jana Nepomuckého na náměstí a socha sv. Vojtěcha u Lorety. V této době byl také přestavěn gotický kostel v barokní chrám a postavena nová barokní fara. V 19. století byla dokončena dnešní podoba zámku přestavbou v klasicistní sídlo. Ve druhé polovině 19. století získal svou nynější podobu i kostel Povýšení sv. Kříže.

Mapa 5 Císařské povinné otisky map stabilního katastru Čech – Pyšely (1824–1843)

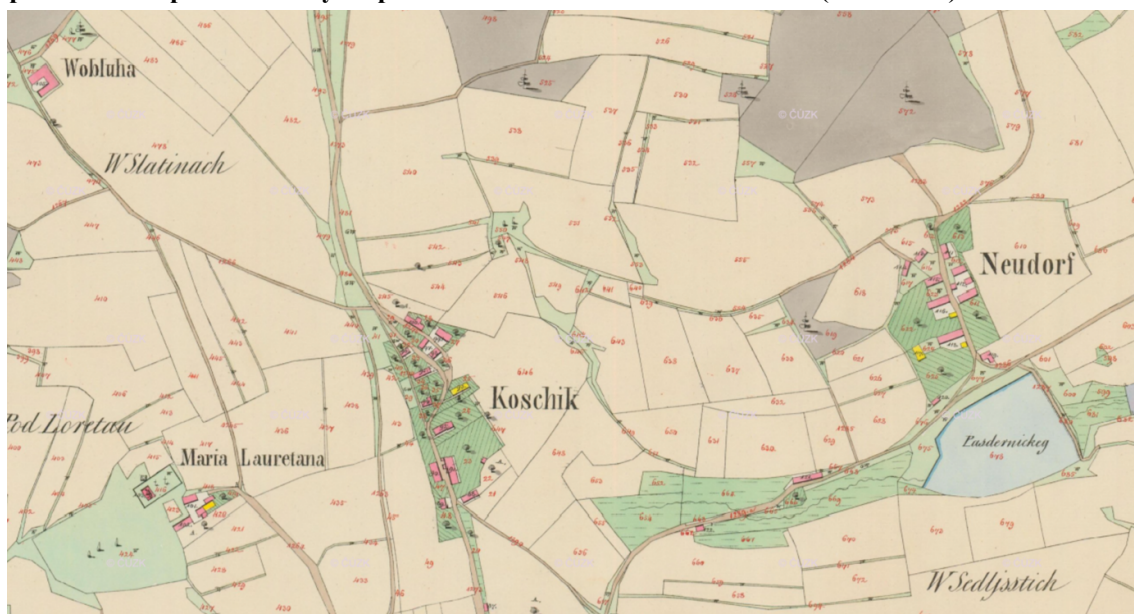

V roce 1871 byl v Pyšelích zřízen poštovní úřad, v roce 1878 ustanoven Sbor dobrovolných hasičů a v roce 1892 vybudována železniční zastávka Pyšely na trati Praha – Benešov – České Budějovice.

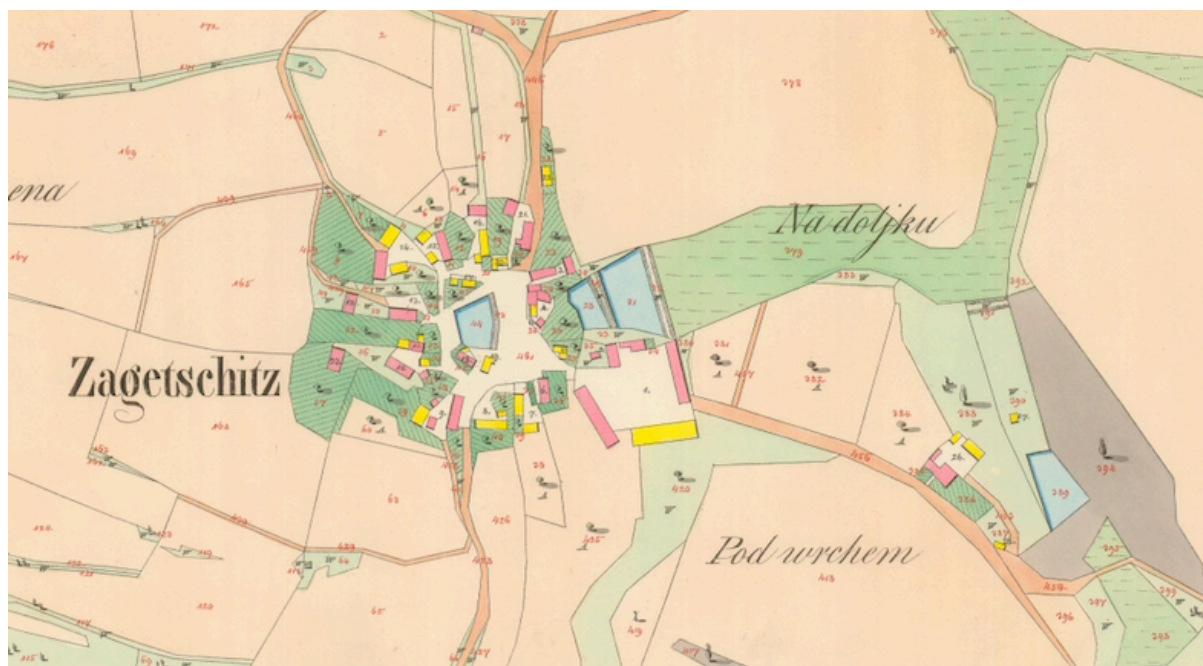
Již před první světovou válkou se Pyšely staly vyhledávaným rekreačním cílem Pražanů a zavítala sem řada známých osobností jako například Eliška Krásnohorská, F. X. Šalda nebo T. G. Masaryk. Ve čtyřicátých letech pobýval v Pyšelích také malíř Václav Špála, který zde vytvořil řadu děl s pyšelskou tematikou.

Na začátku 21. století pokračuje stavební rozvoj Pyšel, zejména díky blízkosti hlavnímu městu se stává vyhledávanou lokalitou pro výstavbu rodinných domů obyvatel Prahy.

Mapa 6 Císařské povinné otisky map stabilního katastru Čech – Nová Ves (1824–1843)

Mapa 7 Císařské povinné otisky map stabilního katastru Čech – Zaječice (1824–1843)

Mapa 8 Císařské povinné otisky map stabilního katastru Čech – Kovářovice (1824–1843)

2. Sociálně ekonomická analýza

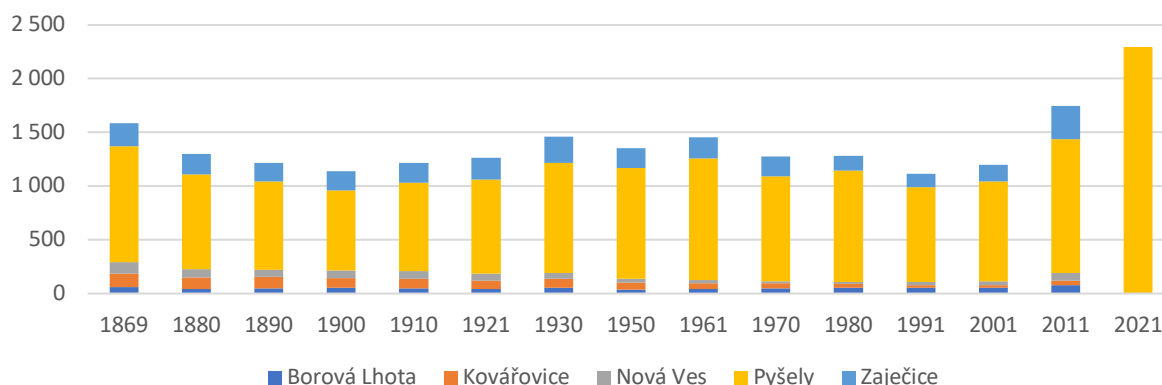
Analytická část hodnotí vývoj a stav jednotlivých významných ekonomických, kulturněhistorických, společenských, ekologických a dalších ukazatelů a jevů a na základě rozboru těchto ukazatelů odhaluje příčiny a důsledky jejich vývoje. Jedná se o stěžejní výchozí část každého rozvojového dokumentu, na jejímž základě jsou definovány hlavní rozvojové priority města.

2.1. Obyvatelstvo

2.1.1. Demografický vývoj

Město Pyšely má celkem pět místních částí. Místní části Kovářovice a Zaječice byly připojeny k městu v roce 1960. S výjimkou Pyšel se jedná o malá sídla. Město má v současnosti 2195 obyvatel a patří tak k větším obcím okresu Benešov. Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel od roku 1869 kolísá. V 19. století měla město maximálně necelých 1600 obyvatel. Až v roce 2011 se podařilo tento počet překročit díky významné výstavbě rodinných domů. Oproti roku 1869 došlo k navýšení počtu obyvatel o 24 %, za posledních sto let vzrostl počet obyvatel o 56 %, za posledních 30 let o 77 %.

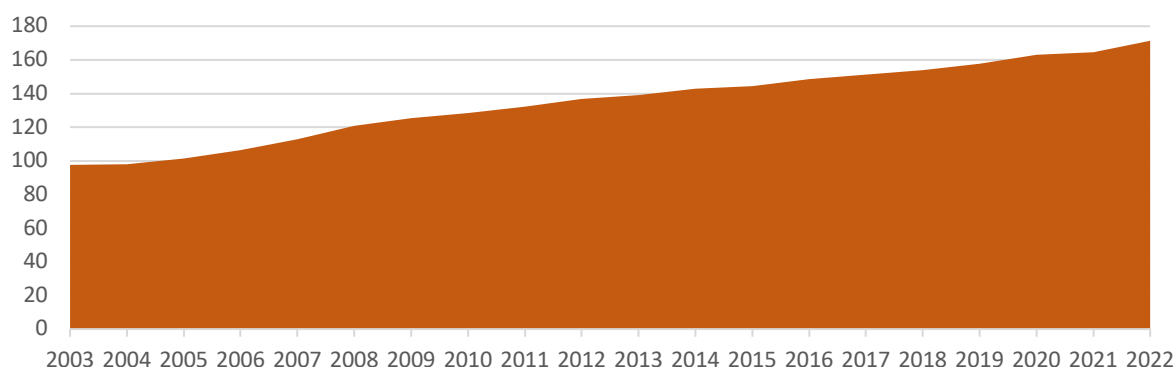
Graf 1 Vývoj počtu obyvatel (Zdroj: ČSÚ)

Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel v období 1869–2021 podle částí města Pyšely

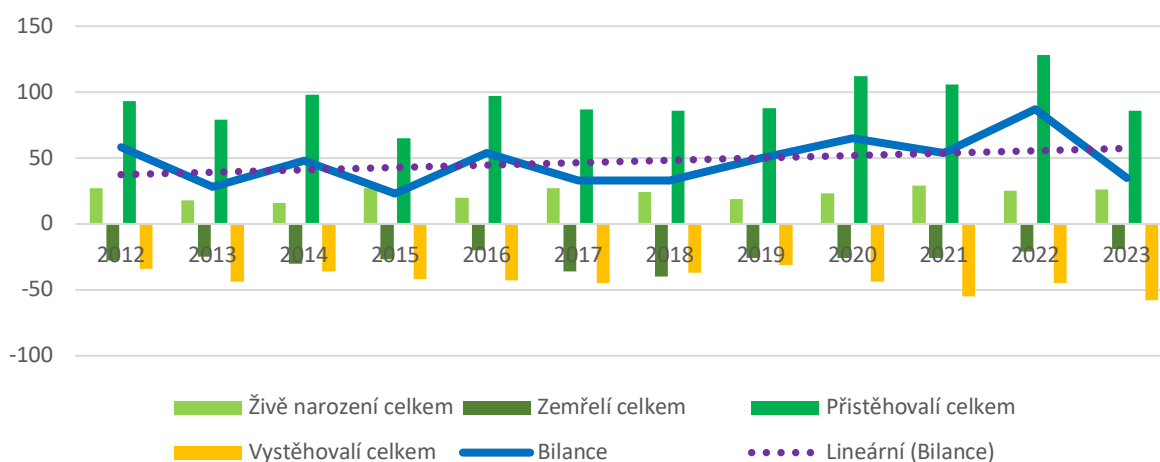
	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Pyšely	1 588	1 300	1 218	1 138	1 216	1 261	1 458	1 351	1 457	1 275	1 280	1 116	1 196	1 744	2 296
Borová Lhota	58	45	50	52	46	40	52	37	45	49	54	53	56	78	2296
Kovářovice	127	105	107	93	91	82	84	64	50	45	36	25	23	40	
Nová Ves	110	78	65	67	74	64	57	39	28	20	19	32	34	76	
Pyšely	1 077	878	819	746	818	874	1 025	1 026	1 137	979	1 036	881	933	1 242	
Zaječice	216	194	177	180	187	201	240	185	197	182	135	125	150	308	

Graf 2 Vývoj hustoty osídlení

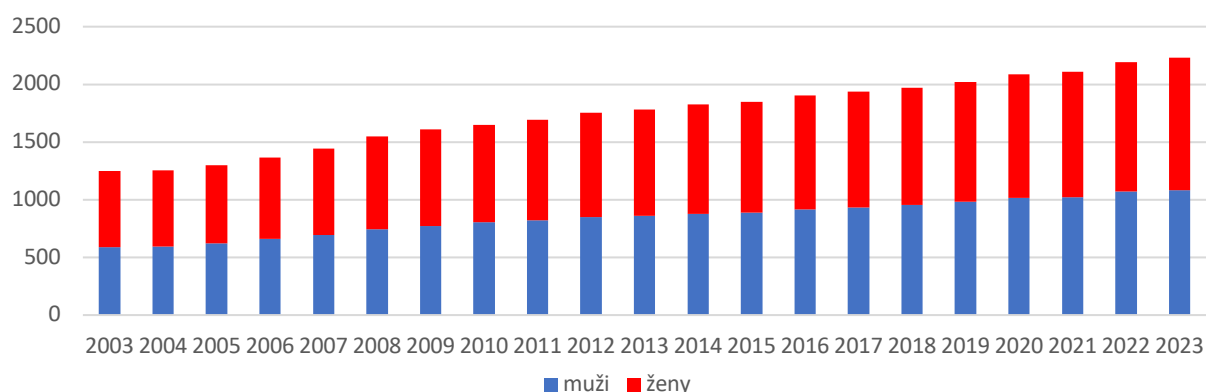

Nárůst počtu obyvatel je dán především růstem počtu nově přistěhovaných. Do budoucna se očekává pokračování tohoto trendu. Pyšely lákají nové obyvatele zejména díky prostředí, ve kterém jsou situovány, a zároveň i blízkostí ku Praze. Bydlení na venkově je v současné době trendem lákajícím převážně mladé obyvatele či rodiny s dětmi žijících ve větších městech. Příčinou tohoto trendu je vyhledávání klidnějšího a zdravějšího životního prostředí a stylu, ale i lepší finanční dostupnosti bydlení v osobním vlastnictví (např. cena 1 m² stavební parcely v Pyšelicích (6.000 Kč/m²) je v průměru o 11.000,- Kč levnější než v Praze (Šeberov – 17.000,- Kč/m²) a zároveň i blízká vzdálenost větších měst, kam se často dojíždí za prací a kde je např. i bohatší nabídka v oblasti kulturního vyžití. Nárůst obyvatel vychází ze stavební činnosti, kterou zčásti představuje postupná realizace developerského záměru v jižní části města, zčásti individuální zástavba jak ve městě Pyšely, tak v části Zaječice.

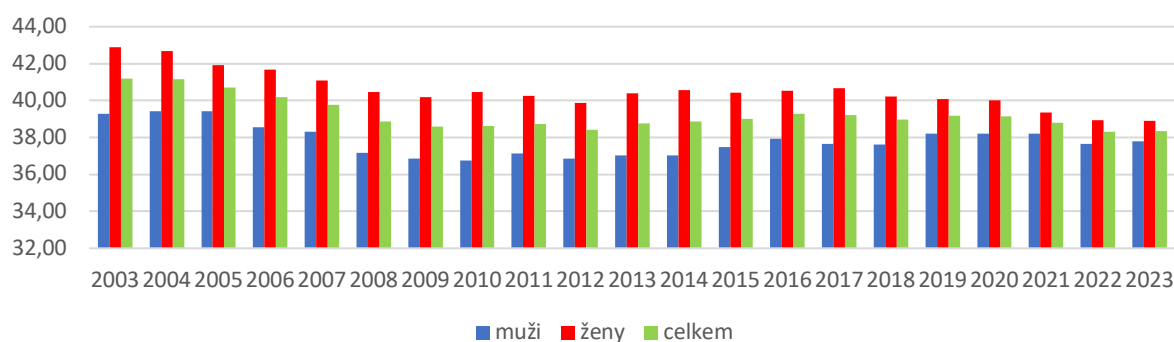
Graf 3 Migrační a přírůstková bilance obyvatelstva

Graf 4 Vývoj počtu obyvatel (Zdroj: ČSÚ)

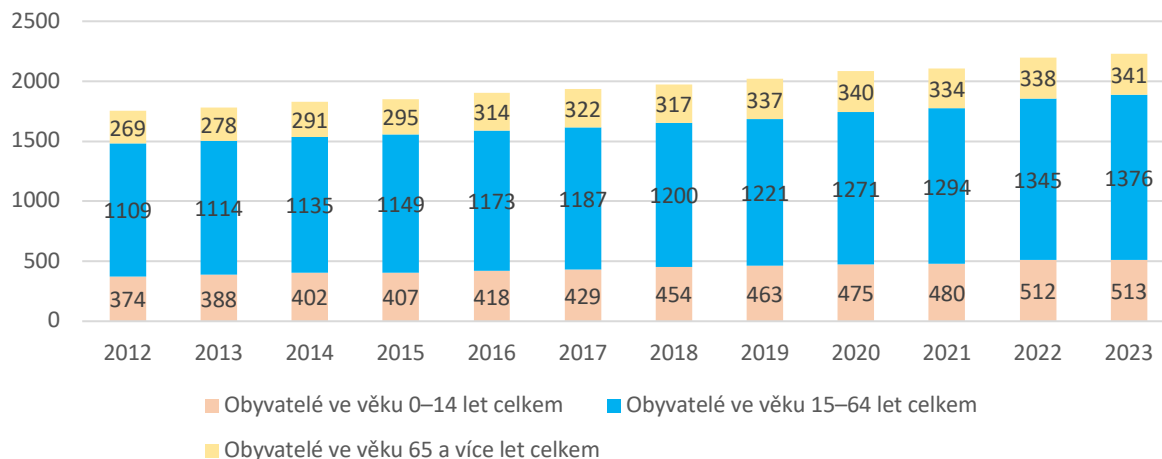

Graf 5 Průměrný věk obyvatel (Zdroj: ČSÚ)

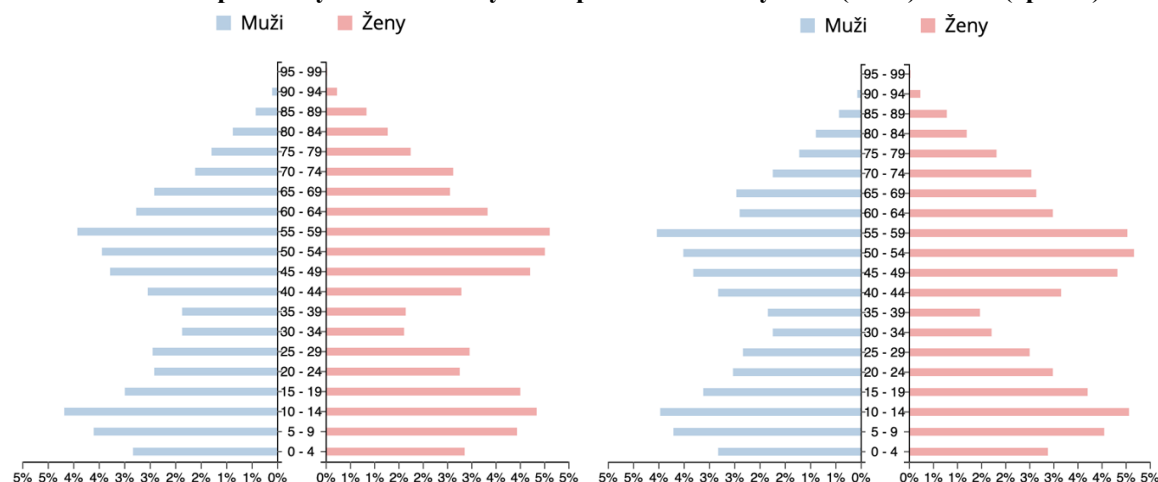

V období mezi roky 2003 a 2022 došlo ke snížení průměrného věku – do území města se přestěhovávají rodiny s malými dětmi, mnoho dětí se rodí již v Pyšelích. Věková skladba obyvatel města se od roku 2012 zásadně nezměnila. Meziročně dochází k pomalému mládnutí populace (navyšování počtů ve věku 0–14 let).

Graf 6 Rozložení věkových skupin (Zdroj: ČSÚ)

Graf 7 Porovnání počtů obyvatel ve věkových skupinách mezi roky 2024 (vlevo) a 2034 (vpravo)

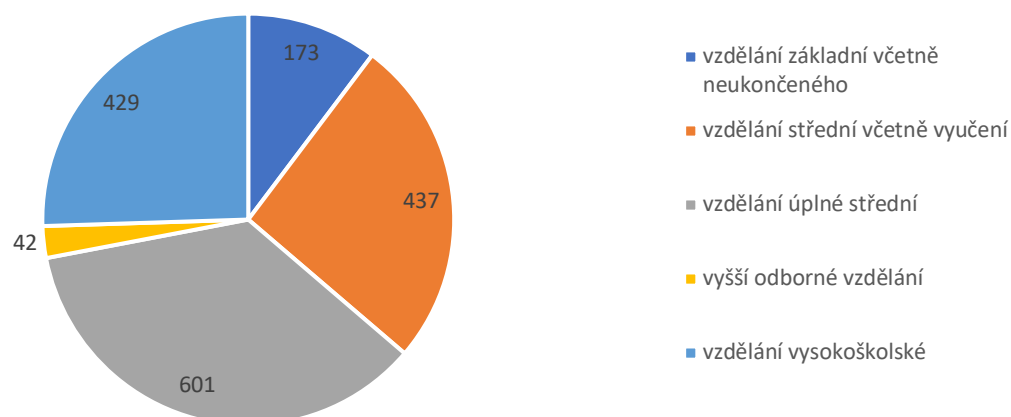

Podrobnější údaje o věkovém složení obyvatelstva ukazuje výše uvedený graf č. 7. Základna stromu života je poměrně široká, protože v obci se nachází relativně velmi početná skupina dětí.

2.1.2. Vzdělání

Vzdělanostní úroveň obyvatelstva byla v roce 2011 poněkud nižší, ale má vzestupný charakter. Mezi roky 2011 a 2021 zůstal obdobný poměr obyvatel se středoškolským vzděláním s maturitou (z 36,5 % na 38,2 %), ale výrazně vzrostl poměr obyvatel s vysokoškolským vzděláním (z 15,4 % na 25,5 %).

Graf 8 Vzdělanostní struktura obyvatel města ve věku 15 a více let (Zdroj SLBD 2021 – ČSÚ)

2.1.3. Spolková a komunitní činnost

V obci Pyšely působí velké množství spolků a sdružení, které se starají o zájmovou a společenskou činnost občanů ve volném čase.

Seznam spolků

-
- Klub rodičů a přátel školy při ZŠ Pyšely
- Spolu aktivně z.s.
- Sportovní klub Pyšely z.s.
- "Rodinné centrum Zajíček z.s."
- Pod l.i.p.o.u. z.ú.
- 3P, z.s.
- RoRace Team Pyšely z.s.
- LORETA GOLF CLUB PYŠELY, z. s.
- Sokol Zaječice, z.s.
- Myslivecký spolek Pyšely
- Dětská skupina Květinka Pyšely, z.s.
- Dětská skupina Cvrček, z.s.
- Motocrossový klub Petra Piláta, z.s.
- Mammas&Mammas, z.s.

a pobočné spolky (patřících do větších – celorepublikových – organizací)

- Freestyle motocrossový klub mládeže Petra Piláta v AČR
- SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Pyšely
- Český svaz včelařů, z.s., základní organizace Pyšely
- Český kynologický svaz ZKO Pyšely – 372
- Tělocvičná jednota Sokol Pyšely
- Skautský oddíl

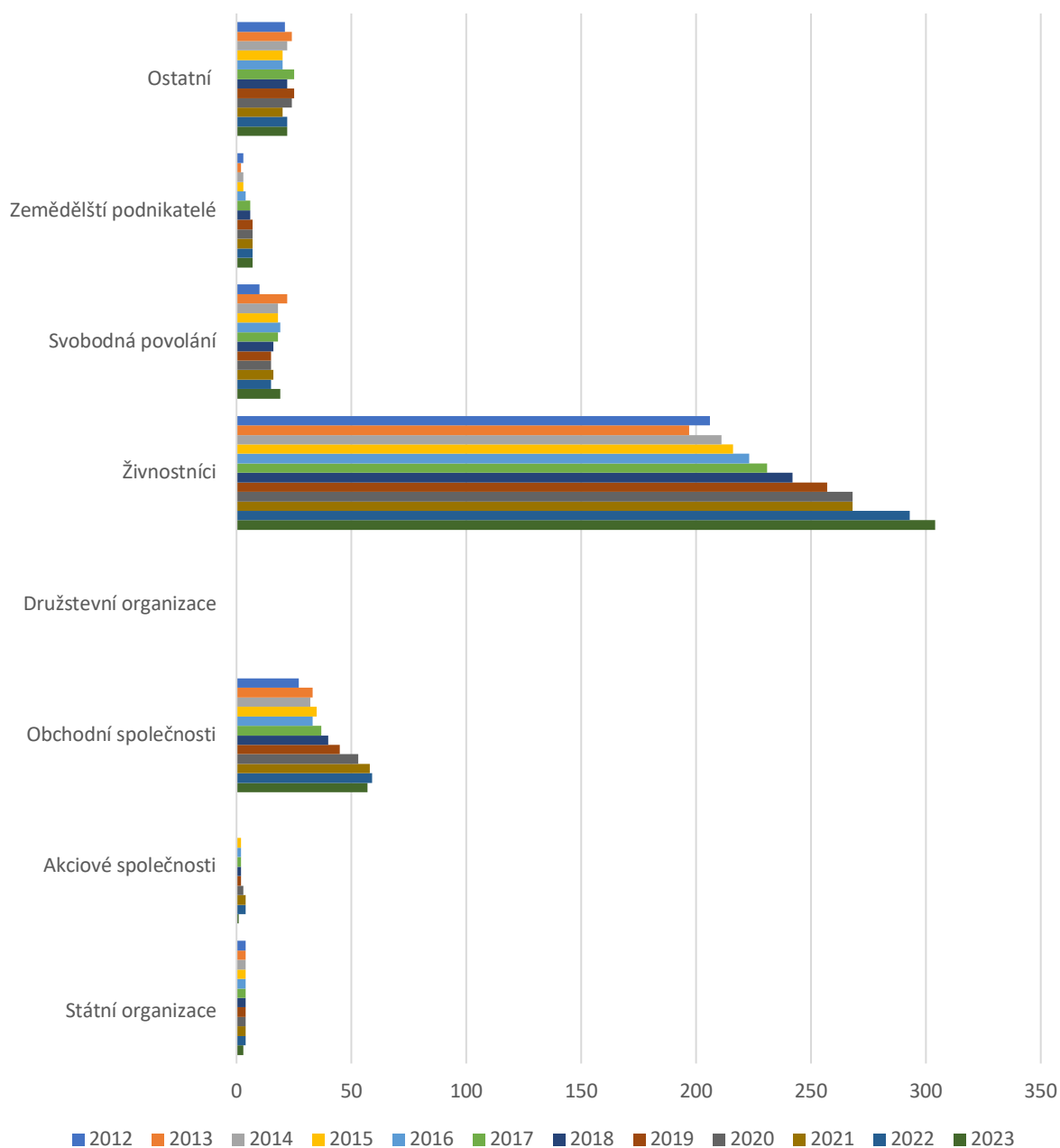
2.2. Hospodářství

Na území města působí celkem 554 ekonomických subjektů, většinou živnostníci. Nejvýznamnějšími

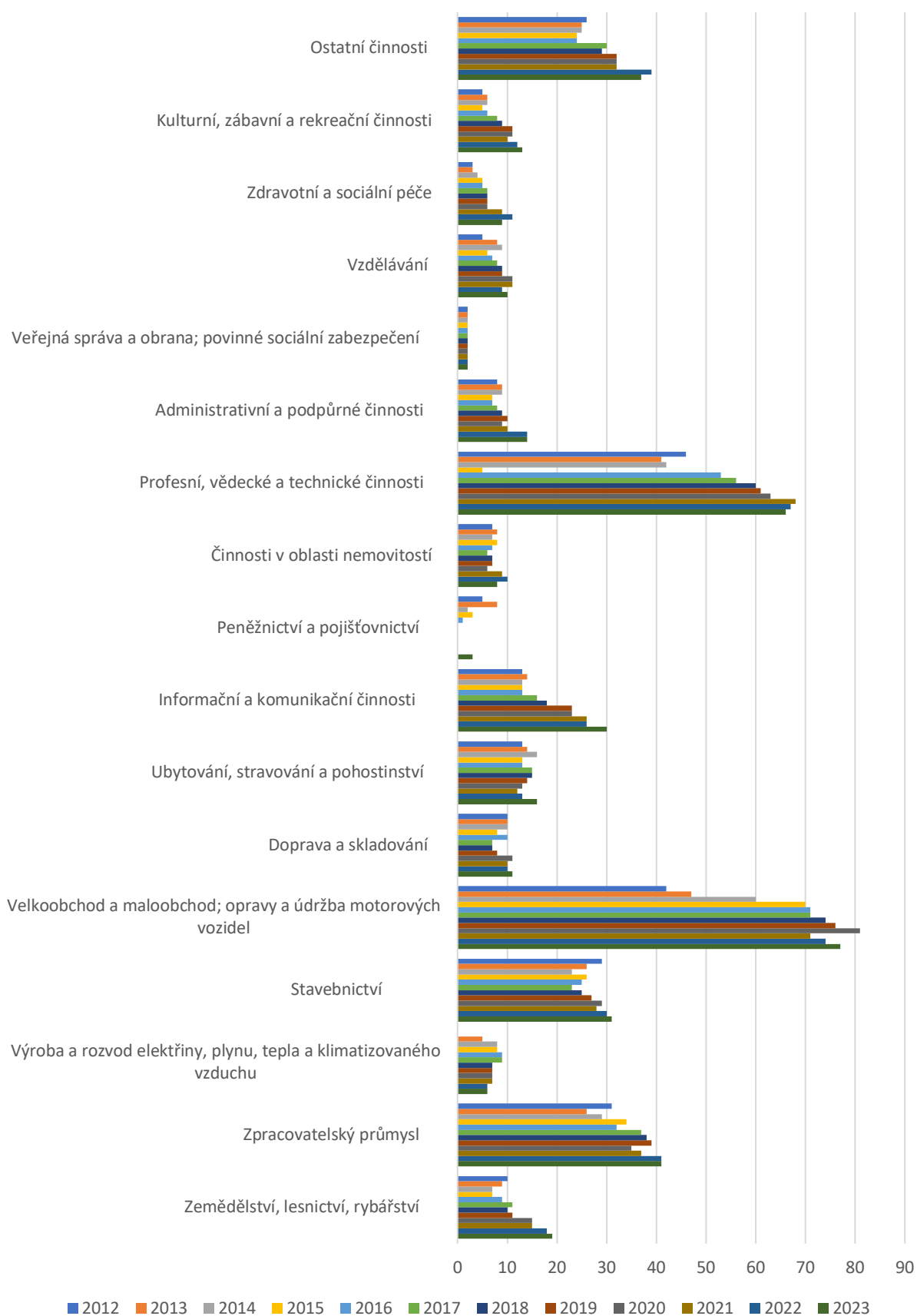
zaměstnavateli sídlícími na území města jsou Základní škola, Mateřská škola, Město Pyšely, Dětský domov a Domov pro seniory.

Daňové příjmy města přepočtené na 1 obyvatele za rok 2022 dosáhly hodnoty 21 293 Kč. Tato hodnota odpovídá krajskému průměru (2022). Město Pyšely tedy v tomto parametru dosahuje cca 99 % průměru Středočeského kraje.

Graf 9 Rozložení podnikatelských subjektů dle právní formy

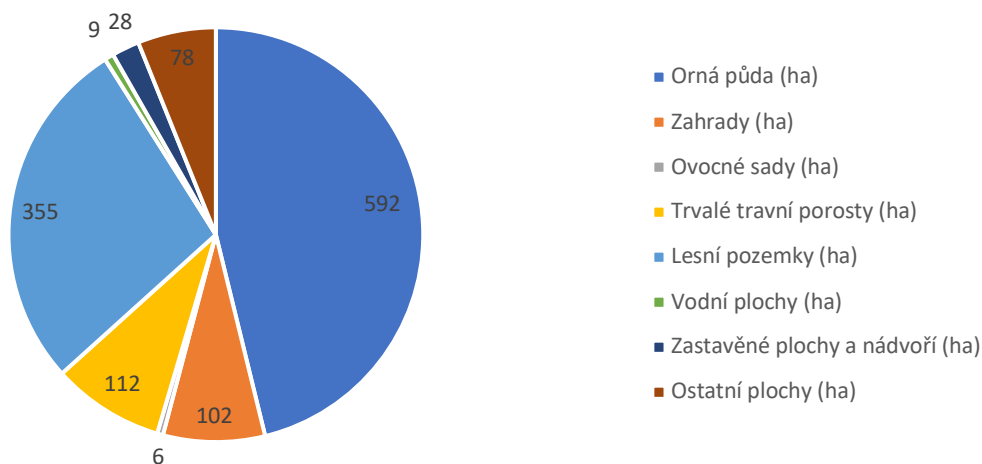
Graf 10 Počty podnikatelských subjektů dle typů podnikání – NACE (Zdroj: ČSÚ)

2.2.1. Zemědělství

Podle aktuálních údajů z katastru nemovitostí je ve správním území města Pyšely 813,45 hektarů (tj. 63,5 % rozlohy) evidováno jako zemědělská půda. Z celkové výměry správního území zaobírá 46,31 % orná půda.

Město Pyšely vlastní 17,3 ha zemědělské půdy, kterou propachtovalo zemědělcům. Město Pyšely preferuje zemědělce s ekologickým způsobem obdělání zemědělské půdy.

2.2.2. Lesnictví

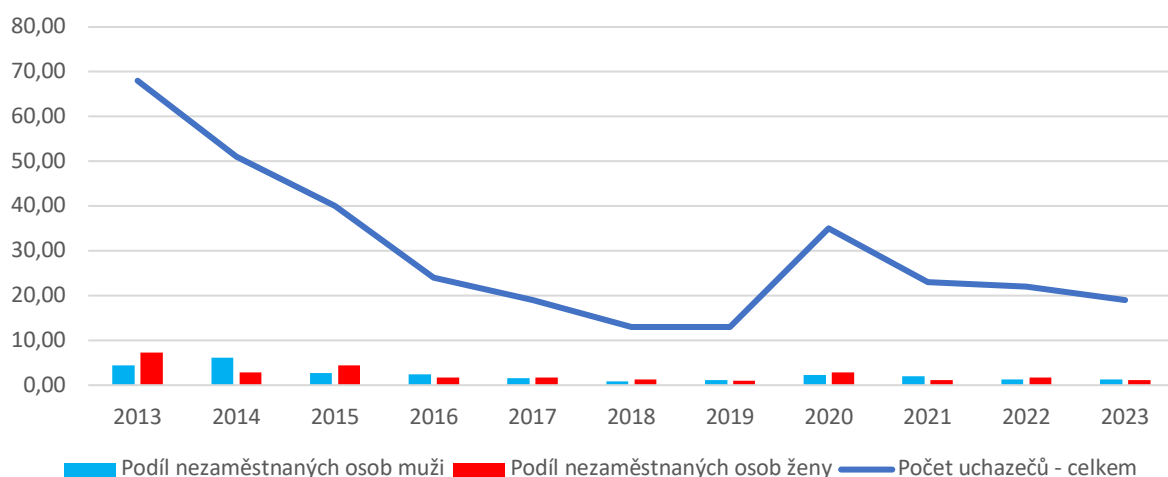
Lesní porosty tvoří zhruba 27,64 % plochy katastru města Pyšely. Jsou přirozeným krajinnotvorným prvkem, který je součástí Středočeské pahorkatiny s pestrá geomorfologií, mozaikou polí, lesů, mělkých údolí s rybníky.

Lesní porosty jsou obhospodařovány jednotlivými vlastníky s dohledem odborného lesního hospodáře. Největším subjektem, vykonávajícím lesní hospodářství na území katastru města, je státní podnik Lesy ČR. Město má v majetku lesní pozemky okolo 10 ha. Právo hospodařit v obecním lese vykonává město smluvně zajištěnými pracovníky a pod dohledem a zajištěním odborným lesním hospodářem. Dřevinná skladba lesních porostů je smíšená. Nejčastěji jsou ve zdejších lesích vidět smrky a borovice, buky, duby, olše.

2.2.3. Trh práce

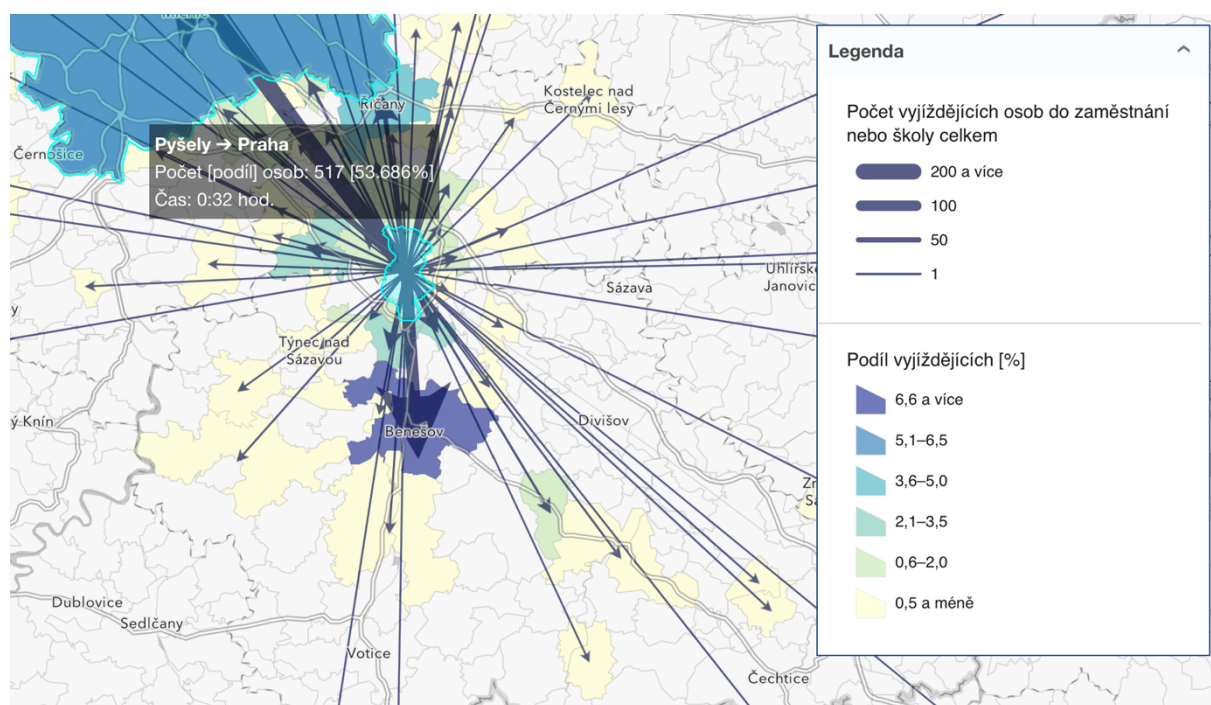
Podle nové oficiální metodiky se míra registrované nezaměstnanosti na úrovni ČR, krajů a okresů počítá na základě výsledků výběrového šetření pracovních sil. Za nezaměstnané osoby se považují tzv. dosažitelní uchazeči. Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání.

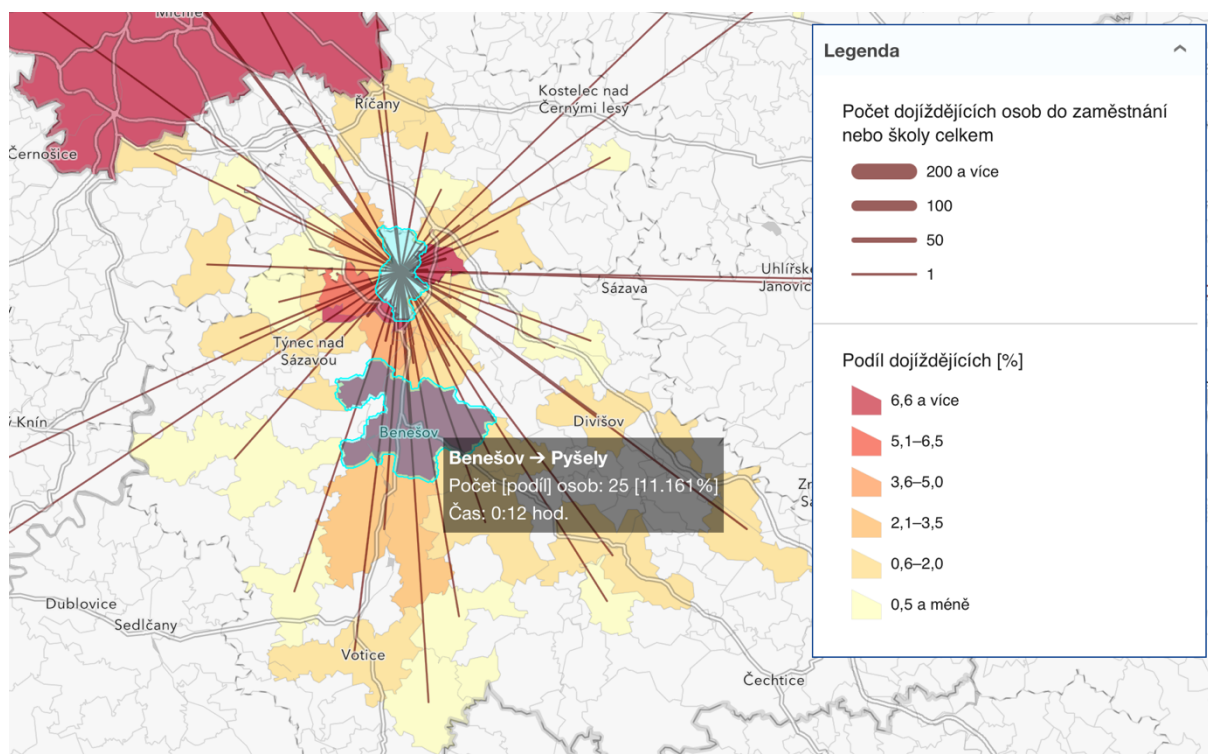
Graf 11 Vývoj nezaměstnanosti (Zdroj ČSÚ)

Registrovaná míra nezaměstnanosti města Pyšely se v roce 2019 pohybuje okolo 1,5 % (1,536 %), což je méně než analogické údaje v celokrajském měřítku (míra registrované nezaměstnanosti ve Středočeském kraji k 31. 12. 2018 byla 2,5 – 4,99 %).

Dle SLBD v roce 2021 vyjždí za prací celkem 963 osob, 224 osob za prací dojíždí na území města Pyšely.

2.3. Infrastruktura

2.3.1. Technická infrastruktura

2.3.1.1. Zásobování pitnou vodou

Vlastníkem vodovodu i provozovatelem vodovodu je Město Pyšely.

Nouzové zásobování pitnou vodou bude zajišťováno dopravou pitné vody v množství maximálně 15 l/den a obyvatelé cisternami ze zdroje Benešov. Zásobením pitnou vodou bude doplňováno balenou vodou.

Místní části Pyšely a Nová Ves

Zásobování pitnou vodou je v obci zajišťováno obecním vodovodem.

Zdrojem pitné vody pro obecní vodovod je studna ST-1 a v případě poklesu vydatnosti je pitná voda odebírána ze studny ST-2 vzdálené asi 100 m od studny ST-1. Dalším zdrojem jsou nové studny v oblasti Líčno. Ze zdrojů je surová voda vedena přírodním výtlačným řadem v délce 2,2 km z PE DN 110 do vodojemu (VDJ) Pyšely 2x150m³.

Rozvodné řady jsou postaveny v zástavbě města Pyšely. Vodovodní řady jsou postaveny v materiálu a dimenzích PE De 90, 110, 160 v celkové délce přes 17 km. Vodovodní síť města Pyšely je rozdělena do tří tlakových pásem.

První tlakové pásmo je zásobováno z AT stanice, která je umístěna v objektu vodojemu a zásobuje severní část zvanou Košík a část Pod Loretou. Dále pak zásobuje místní části Zaječice a Kovářovice. Nárůst počtu obyvatel v těchto částech vyvolá nutnost pořídit nová silnější čerpadla.

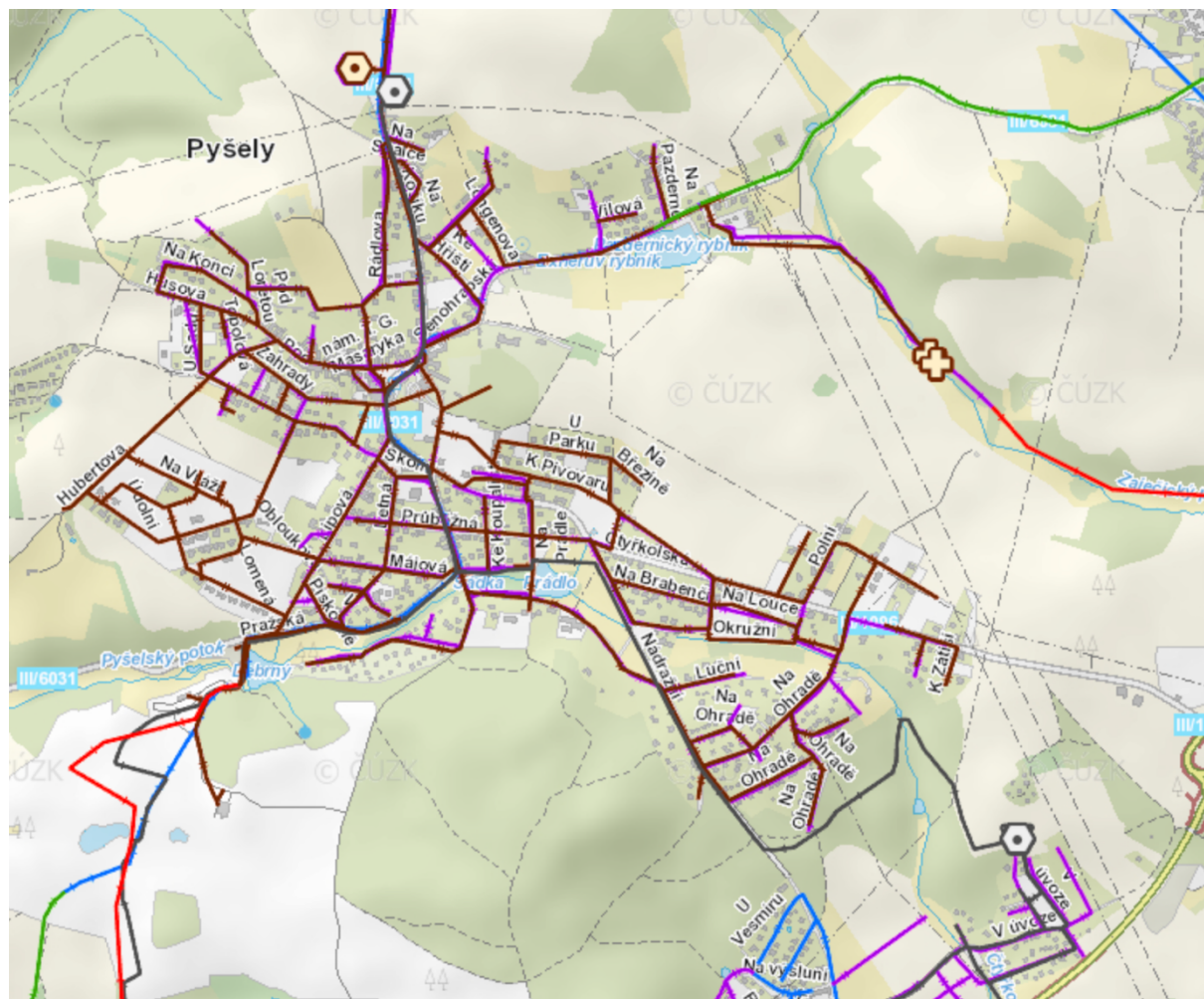
Druhé tlakové pásmo je zásobováno vodovodním řadem DN 150 ze zemního vodojemu a zásobuje část čtvrti Košík, Novou Ves a část Pyšely k nadmořské výšce cca 355 m. n. m. V těchto místech jsou vybudovány redukční šachty pro úpravu tlaku na požadovanou hodnotu.

Třetí tlakové pásmo začíná v redukční šachtě a zásobuje jižní část města Pyšely.

Jakost rozváděné vody dle sdělení splňuje ukazatele vyhlášky MZe 376/2000, kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu.

V obci se rovněž nacházejí studny k individuálnímu zásobování vodou. Jakost vody ve studních není pravidelně kontrolována, lze očekávat nedodržení ukazatelů vyhlášky MZe 376/2000, kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu.

V obci jsou užívány i malé obecní studny – pouze jako zdroj užitkové vody pro blízké okolí.

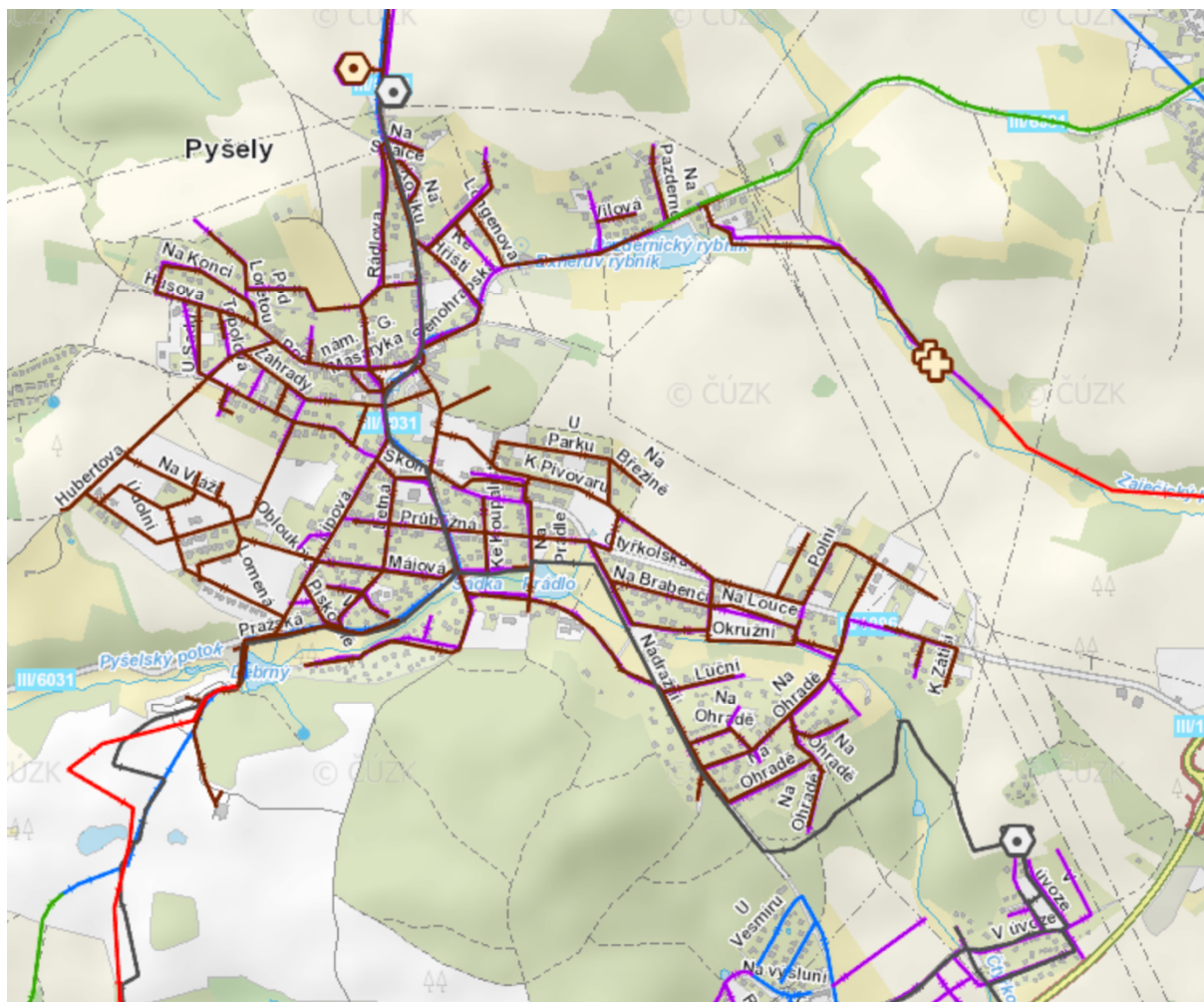

Veřejná vodovodní síť bude ve výhledu rozšířena do rozvojových lokalit dle platného ÚP. Přesné technické řešení bude součástí projektové dokumentace pro konkrétní rozvojovou plochu.

Rozvodný řad De 110 bude v délce cca 1,4 km.

Bude se se napojení města Pyšely a obce Nespeky na skupinový vodovod Javorník – Benešov – Sedlčany. Změnou je místo napojení, a to na nový VDJ Jericho z něhož je navržen výtlačný řad do VDJ Žebrov pro Nespeky a VDJ Pyšely pro město Pyšely. Z VDJ Žebrov bude možné v budoucnu zásobovat vodou místní část Borová Lhota, která je dosud bez vodovodní sítě.

V případě nedostatečné kapacity stávajícího VDJ Pyšely (2x150 m³), bude v areálu stávajícího zemního vodojemu vystaven nový zemní VDJ 1 x 300 m³, který bude zásobován novým výtlačným řadem (s využitím stávajícího řadu) pomocí čerpací stanice umístěné ve VDJ Jericho. Stávající zdroje pitné vody (studně) budou po maximálně možnou dobu nadále využívány.

Místní části Zaječice a Kovářovice

V současné době je místní část Zaječice zásobena obecním vodovodem ze zemního VDJ Pyšely 2x150 m³. Jedná se o I. tlakové pásmo zásobované z AT stanice, která je umístěna v objektu zemního vodojemu a zásobuje osady Zaječice a Kovářovice a dále severní část zvanou Košík a část Pod Loretou. Rozvodné řady jsou postaveny PE v dimenzi De 90, 110, 160 v celkové délce přes 7,5 km. Nárůst počtu obyvatel v těchto místních částech vyvolá potřebu změny čerpadel.

Zdrojem pitné vody jsou studny. Probíhá výstavba napojení obce Pyšely a Nespeky na skupinový vodovod Javorník – Benešov – Sedlčany.

Veřejná vodovodní síť bude ve výhledu rozšířena do rozvojových lokalit dle platného ÚP. Přesné technické řešení bude součástí projektové dokumentace pro konkrétní rozvojovou plochu.

Místní část Borová Lhota

V současné době je místní část Borová Lhota plně závislá na studních jednotlivých majitelů nemovitostí. Díky probíhající výstavbě napojení obce Pyšely a Nespeky na skupinový vodovod Javorník – Benešov – Sedlčany (bližší údaje viz. karta Pyšely) a výstavbě VDJ Žebrov bude v budoucnu možné vybudovat vodovodní řad i pro tuto část.

Město Pyšely připravilo projekt pro vodovodní řad a je požádáno o stavební povolení.

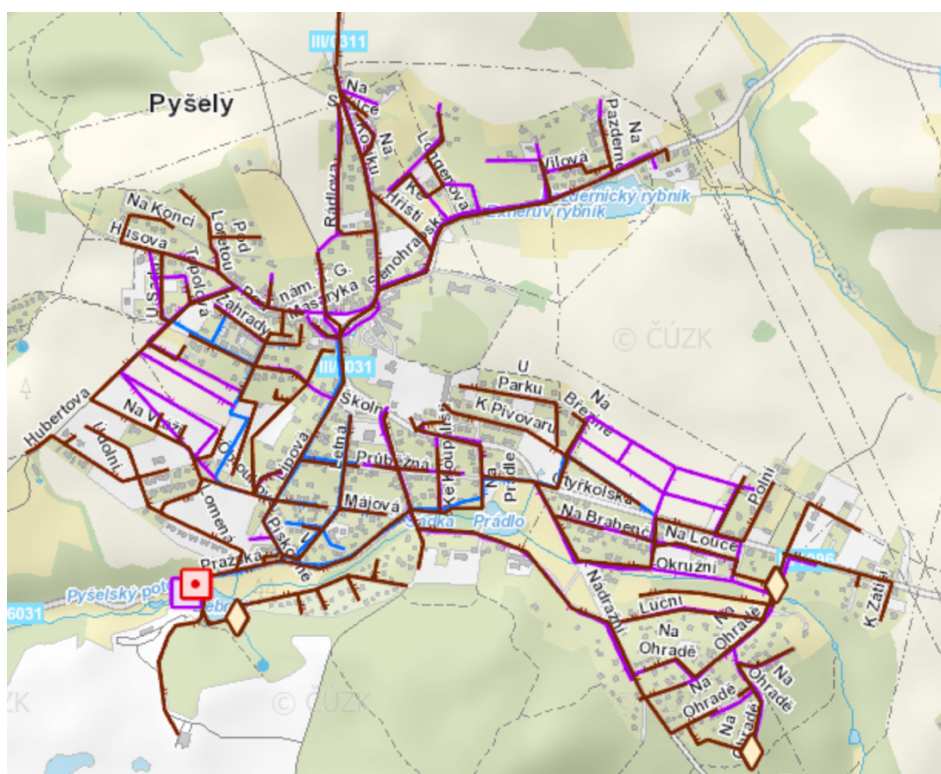
2.3.1.2. Kanalizace a čištění odpadních vod

Místní části Pyšely a Nová Ves

Oddílná kanalizace v celkové délce cca 18,17 km je vybudována z kameninových nebo plastových kanalizačních trub profilu DN 250 a DN 300 a je napojená na již vybudovanou část kanalizace a ČOV.

Změnou PRVKUK byla intenzifikace stávající ČOV, sloužící pro likvidaci odpadních vod z obce Pyšely a místních částí Nová Ves, Zaječice a Kovárovice, na cílovou kapacitu 3500 EO, obsahující dostavbu funkčního mechanického předčištění (strojně stíraných česlí včetně lapáku písku), optimalizaci stávajících nádrží tak aby z nich mohly vzniknout denitrifikace a nitrifikace a z výstavby dalších dvou nových nitrifikačních nádrží a dvou nových dosazovacích nádrží. Nová ČOV je dále vybavena strojním odvodněním kalu. Kapacita ČOV umožňuje i svoz bezodtokých jímek z lokalit, které nejsou doposud odkanalizované. ČOV byla kolaudována v prosinci 2023.

Veřejná kanalizační síť bude ve výhledu rozšířena do rozvojových lokalit dle platného ÚP. Přesné technické řešení bude součástí projektové dokumentace pro konkrétní rozvojovou plochu.

Místní část Zaječice a Kovářovice

Z místních částí Zaječice a Kovářovice je v současné době odpadní voda odváděna gravitační oddílnou splaškovou kanalizací do přečerpávací stanice. Odtud je odpadní voda čerpána výtlačným řadem do města Pyšely a napojena na gravitační stokový systém. Tím je voda odvedena na ČOV Pyšely (stávající kapacita 3500 EO). Kanalizační stoka je PVC DN250 v celkové délce přes 7,5 km.

Veřejná kanalizační síť bude ve výhledu rozšířena do rozvojových lokalit dle platného ÚP. Přesné technické řešení bude součástí projektové dokumentace pro konkrétní rozvojovou plochu.

Kapacita přečerpávací stanice a kapacita kanalizační stoky nedostačuje aktuálnímu a budoucímu počtu obyvatel místních částí Zaječice a Kovářovice. Je připravený projekt se stavebním povolením na vybudování nového výtlačného řadu do města Pyšely. Vybudování tohoto řadu je nutnou podmínkou pro povolování většího rozsahu staveb v těchto místních částech.

Místní část Borová Lhota

V současné době je místní část Borová Lhota plně závislá na jímkách a/nebo domácích ČOV jednotlivých majitelů nemovitostí. Dle studie proveditelnosti není ekonomicky proveditelné vybudovat kanalizační síť. Město Pyšely poskytuje občanům této místní části dotaci na vybudování DČOV.

2.3.1.3. Dešťové vody

V historické části města a v nově vybudovaných rezidentních oblastech je dešťová kanalizace pro odvod dešťové vody z pozemních komunikací. U nové zástavby jsou odpadní vody likvidovány pomocí zasakování na vlastním pozemku.

2.3.1.4. Rozvody elektrické energie

Město Pyšely je připojena na rozvodnou distribuční síť VN pomocí nadzemního vedení do VN 22kV. Rozvody a rozvodné trafostanice pro zásobování jednotlivých odběratelů města elektrickou energií procházejí průběžně rekonstrukcí ze strany vlastníka distribuční soustavy. Pro dnešní potřeby města a všech jeho místních částí je na hraně kapacity. Do budoucna budou realizovány jednotlivé přípojky k novým místům spotřeby (např. z důvodu nové výstavby RD atd.).

ČEZ Distribuce a.s. chystá výstavbu nové transformovny 110/22kV, která je ve strategických koncepčních plánech ČEZ několik dekád, v územním plánu města Pyšely je od roku 2002. Transformovna je umístěna na východním okraji města Pyšely mimo zastavěné území na pozemcích mezi vedením 110kV a 400kV. Vybudování nové transformovny zásadním způsobem zvýší spolehlivost distribuční sítě a navýší výkonové kapacity pro rozvoj jak technické infrastruktury, tak občanské vybavenosti.

2.3.1.5. Veřejné osvětlení

Ve městě Pyšely je zrekonstruované veřejné osvětlení, velká část svítidel je osazena LED svítidly. LED svítidla umožňují jak snížení spotřeby energie, tak snížení světelného smogu. Další rozvoj veřejného osvětlení bude reflektovat rozvoj obydlených částí města.

2.3.1.6. Internet, další síť

Prakticky celé území města Pyšely i všech místních částí je pokryto bezdrátovou sítí pro přístup k internetu. Hlavní vysílací body WiFi providerů jsou umístěny na budově základní školy a na budově seníku v Zaječicích.

Na území města a místních částí je zajištěno pokrytí společnostmi T-Mobile, Vodafone, Telefónica O2, i několik internetových providerů.

V obci a místních částech je rozvedena páteční síť telefonních linek.

Probíhá výstavba optické sítě pro internet na základě dlouhodobé rámcové smlouvy.

2.3.2. Dopravní infrastruktura

2.3.2.1. Silniční doprava

Město se nachází v území s výraznou vazbou na významné dopravní cesty, tj. silnici I/3 a železniční trať č. 221. Je to území silně ovlivněné rozvojovou dynamikou hlavního města a se zřetelnými rozvojovými předpoklady. Přispívá k tomu zejména velice dobrá dopravní dostupnost center s širokou nabídkou pracovních příležitostí (Benešov, Praha).

- Silnice I. třídy

Město je na silnici I/3, která vede mimo území města a spojuje ho s dálnicí D1 a s Benešovem, napojeno dvěma komunikacemi III. třídy napojenými na silnici I. třídy mimoúrovňovými křižovatkami Na Pyšelce

a u Čtyřkol. Po silnici vede trasa evropské silnice E55 a patří mezi nejvýznamnější státní tahy. Silnice je ve správě Ředitelství silnic a dálnic.

- Silnice II. a III. tříd

Územím obce nevede silnice II. třídy. S okolními sídly je spojená sítí silnic III. třídy – komunikace jsou ve správě Středočeského kraje, vyjma komunikace do Vysoké Lhoty, která je v majetku a správě města. V letech 2021 a 2022 proběhla masivní rekonstrukce všech vozovek silnic III. třídy.

- Místní a účelové komunikace v obci

Páteří sítí silnic je v obci doplněna spojovacími, souběžnými či odbočujícími místními a účelovými komunikacemi. Povrch těchto místních komunikací je převážně zpevněný se živičným povrchem.

Město má zpracovaný pasport komunikací jako samostatný dokument, ve kterém jsou definovány třídy místních komunikací, jejich stav, plánovaná údržba a rekonstrukce.

Délka místních komunikací ve správě města:

• místní komunikace I. třídy ³	0 km
• místní komunikace II. třídy ⁴	0 km
• místní komunikace III. třídy ⁵	28,84 km
• místní komunikace IV. třídy ⁶	6,86 km

V co nejkratší době bude muset dojít k opravě a rekonstrukci některých značně poškozených částí místních komunikací.

Ve velmi špatném stavu jsou komunikace v místní části Borová Lhota, kde je oprava omezena přípravou na budování vodovodního řadu.

Město připravuje pasport dopravního značení pro zvýšení bezpečnosti dopravy.

Město osadilo informativní radary měřící rychlost na hlavních příjezdových komunikacích.

- Doprava v klidu

Parkování osobních vozidel na území města je umožněno v profilech místních komunikací na základě podmínek stanovených Městem Pyšely. Individuální plochy pro parkování jsou na náměstí v Pyšelích (parkování zdarma). Další plochy pro individuální parkování a odstavování vozidel včetně garáží se nacházejí na soukromých pozemcích.

Parkování zejména v historické části města je nedostačující, stejně tak v částech s rekreačními chatami. Dojíždějící zaměstnanci (do základní školy a mateřské školy), návštěvy u lékařů nebo obchodů mají jen omezenou možnost zaparkovat auto na veřejném prostranství.

Město zváží možnosti pro další parkování na veřejných prostranstvích, zároveň připraví analýzu rezidentního parkování.

- Cyklodoprava

Správním územím města Pyšely prochází cyklotrasy KČT 0028 (Pyšely – Dobřejovice) a 0030 (Senohraby

³ rychlostní místní komunikace, podle prováděcí vyhlášky též dopravně nejvýznamnější sběrné komunikace ve městech

⁴ dopravně významná sběrná komunikace s omezením přímého připojení sousedních nemovitostí, která spojuje části měst navzájem nebo napojuje město nebo jeho část na pozemní komunikaci vyšší třídy nebo kategorie

⁵ obslužná komunikace ve městě nebo jiné obci běžně přístupná provozu motorových vozidel a umožňující přímou dopravní obsluhu jednotlivých objektů

⁶ komunikace nepřístupná provozu silničních motorových vozidel nebo na které je umožněn smíšený provoz, například samostatné chodníky, stezky pro pěší, cyklistické stezky, cesty v chatových oblastech, podchody, lávky, schody, pěšiny, zklidněné komunikace, obytné a pěší zóny apod.

– Nespeky). Samostatné cyklostezky nejsou v obci vybudované.

- Komunikace pro pěší

Ve městě a podél silnic III. třídy jsou vybudovány chodníky pouze v části Nová Ves, Na Košíku, náměstí, Husova ul., část ul. Nádražní a Čtyřkolské a v obytné části Vráž. Město má zpracovaný projekt na výstavbu chodníků podél všech silnic III. třídy.

Město připravuje postupné vybudování nebo zprovoznění starých cest a pěšin v terénu, které propojují jednotlivé části. Města. Na této obnově město spolupracuje i s okolními obcemi.

Obcí prochází čtyři značené turistické trasy KČT.

2.3.2.2. Železniční doprava

Město Pyšely je na trase IV. tranzitního železničního koridoru jako hlavního dálkového železničního tahu (trať 221). V obci není vlakové nádraží, u místní části Vysoká Lhota (Čerčany) je zastávka Pyšely. Mezi lety 2007–2010 proběhla komplexní rekonstrukce koridoru mezi Strančicemi a Benešovem.

Zastávka Pyšely je dostupná i pěšky z města Pyšely po komunikaci IV. třídy. Město Pyšely společně s obcí Čerčany připravuje projekt chodníku, který by spojil místní část Vysoká Lhota s městem Pyšely.

Zastávka v obci Čtyřkoly je také dostupná pěšky, po komunikaci III. třídy ve správě KSUS. Spojení není pro chodce bezpečné.

Nejčastěji využíváno je nádraží v obci Senohraby, které je dostupné jak z Pyšels, tak ze Zaječic pravidelnou autobusovou linkou.

2.3.2.3. Dopravní obslužnost

Spojení Pyšely – Praha

Spojení nezbytné pro dostupnost obyvatel města z hlediska zaměstnání a školství

- a) veřejná doprava – autobus

V provozu jsou 2 linky Integrovaného dopravního systému

- Linka č. 651 navazující na linku 337 (přestup Nespeky) realizuje spoj do Benešova a do Prahy.
- Linka č. 651 realizuje dopoledne i odpoledne ve špičce 30minutových intervalech spojení k železniční stanici Senohraby, délka jízdy je 14 minut. Některé linky obsluhují část Zaječice, zajišťují jak spojení do Pyšels, tak spojení na vlak do Senohrab.
- Linka č. 796 zajišťuje spojení Pyšely – Čerčany (vlakové nádraží) a dále do Benešova. Délka jízdy do Benešova je 50 minut

- b) veřejná doprava – železnice

K dispozici jsou zastávky žel. trati Praha – Benešov – Tábor – České Budějovice, a to prostřednictvím vlakové stanice Pyšely, Čtyřkoly nebo Senohraby. V denním režimu je k dispozici 32 spojů ve 30minutovém intervalu přes den, večer pak v intervalu 60 minut. Doba jízdy na hl. nádraží v Praze činí 49 minut.

Pěší dostupnost železničních zastávek je problematická z hlediska bezpečnosti, trasa není separovaná vůči silničnímu provozu a není vybavena veřejným osvětlením.

V prostoru železniční zastávek Pyšely a Čtyřkoly není kapacitní parkoviště P+R pro kombinaci automobil – vlak. V prostoru železniční zastávky Senohraby je kapacitně vytížené parkoviště.

Spojení Pyšely – Benešov

Spojení nezbytné pro dostupnost obyvatel města z hlediska spádové působnosti veřejné občanské

vybavenosti, státní správy, školství. V Benešově jsou rovněž k dispozici nákupní střediska (více středisek v konkurenčním postavení).

a) veřejná doprava – autobus

Linka č. 796 realizuje spojení do obce Čerčany a dále do Benešova.

b) Linka č. 651 navazující na linku 337 (přestup Nespeky) realizuje 5 spojů v pracovních dnech a 4 spoje ve dnech pracovního volna, z toho 3 (2) spoje přímé, délka jízdy je 45 minut veřejná doprava – železnice

Za shodných podmínek dostupnosti, resp. přístupnosti železniční stanice Pyšely, resp. Senohraby. Délka jízdy autobusem na zastávku činí 15–20 minut.

K dispozici jsou zastávky železniční trati Praha – Benešov – Tábor – České Budějovice, a to za shodných podmínek – viz vazba Pyšely – Praha

Tabulka 2 Možnosti dopravy z Pyšel do Prahy a do Benešova (zdroj: jízdní řády PID)

Pyšely – Praha

	vzdálenost	čas	četnost přímých spojů v pracovních dnech	četnost přímých spojů o víkendu
vlak	39 km	59 minut	každých 30 (60) minut	každých 30 (60) minut
autobus	33 km	60 minut	3	2

Pyšely – Benešov

	vzdálenost	čas	četnost přímých spojů v pracovních dnech	četnost přímých spojů o víkendu
vlak	10 km	15-20 minut	každých 30 (60) minut	každých 30 (60) minut
autobus	33 km	60 minut	14	4

Velká část obyvatel Pyšel využívá k přepravě vlastní osobní automobily. Automobilové spojení do Prahy i do Benešova je časově většinou nejvýhodnější. Pro spojení do Prahy využívají motoristé zejména dálnici D1, dálniční přírůdek je vzdálen pouze 6 km od města Pyšely.

Problematika automobilové dostupnosti je proměnná v čase a zásadním způsobem závislá na kvalitě silniční sítě a technické regulaci dopravy na území hl. m. Prahy. V současné době byla realizována razantní úprava úseku silnice I/3 k MÚK na dálnici D1 v Mirošovicích. Úprava spočívá ve výstavbě obousměrných ramen mimoúrovňového křížení silnice I/3 se silnicemi nižších tříd včetně úpravy připojovacích pruhů a dále ve změně uspořádání zdvojených jízdních pruhů na silnici I/3. V návaznosti na D1 byla dokončena část Pražského okruhu, což usnadnilo dopravu směrem k D4, D5 a D6. Silnice I/3 je zároveň zejména v ranní špičce přetížena a řidiči používají objízdou trasu přes Pyšely a Pětihosty směrem na nájezd v Senohrabech. Toto výrazně komplikuje zejména dopravu v centru a u základní školy.

Opačným efektem je prosazování zón regulovaného parkování v hl. m. Praze a zcela nedostatečná kapacita a četnost záchytných parkovišť v režimu P+R včetně optimální návaznosti na MHD.

S postupující urbanizací pražského regionu se rovněž zvyšuje zatížení veškerých přístupových cest do hl. m. Prahy – zejména v ranních dopravních špičkách. Denní nehody pak mají za důsledek zcela nepředvídatelné změny intenzity dopravy v náhradních trasách.

Ve střednědobém horizontu 2025–2030 bude jednoznačně optimálním dopravním prostředkem vlak.

Skutečnost, že mnoho obyvatel používá jako dopravní prostředek vlastní automobil, přispívá ke zvyšování zátěže životního prostředí v obci a snížení jeho kvality, následně i kvality života místních obyvatel. Negativní dopad dopravy zvyšuje nevyhovující stav povrchů komunikací.

Lidé užívající automobily se také potýkají s tíživým nedostatkem parkovacích míst.

Od roku 2020 probíhá integrace veřejné dopravy, kdy Středočeský kraj postupně přebírá organizaci veškeré autobusové dopravy, i v návaznosti na železniční dopravu. Město Pyšely je členem

Dobrovolného svazku obcí BENE-BUS, který je pak partnerem IDSK. Středočeský kraj zároveň zavedl Standardy veřejné dopravy a jasná pravidla pro obce využívající veřejnou dopravu.

Optimalizace autobusů nicméně znamená nižší obslužení místní části Zaječice (vč. Kovářovic), kde je časový interval cca 2 hodiny. Místní část Borová Lhota nemá přístup k žádné veřejné dopravě. Dochozí vzdálenost na nejbližší autobusovou zastávku v Městečku je téměř 2 km po místní komunikaci.

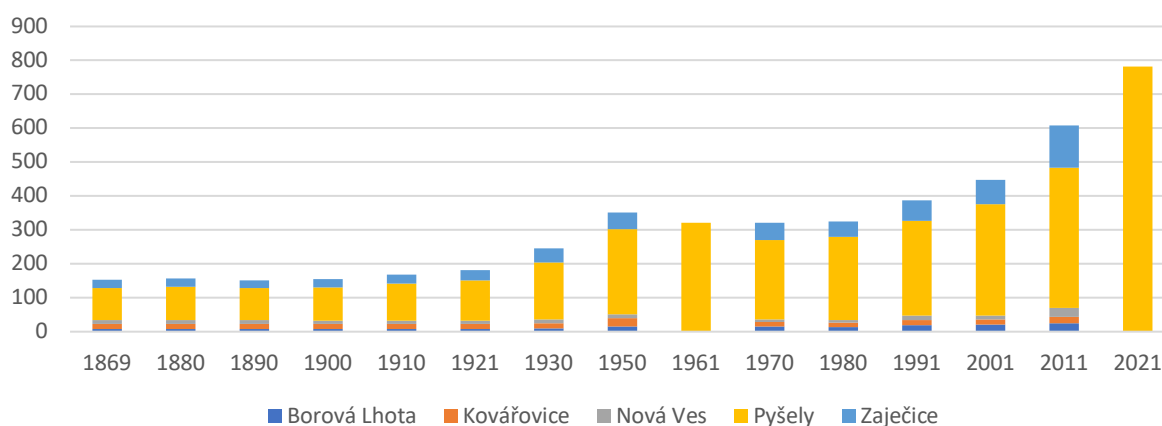
Město Pyšely připravuje analýzu dopravní obslužnosti a možnosti pro poptávkovou dopravu, která by doplnila stávající autobusovou dopravu zejména v cestě na vlakový spoj.

2.4. Občanská vybavenost

2.4.1. Bydlení a výstavba

Město Pyšely eviduje 893 čísel popisných a celkem 458 čísel evidenčních (chaty a chalupy), tedy objektů k individuální rekreaci. V obci se nachází 11 bytových domů, které jsou ve vlastnictví /spoluvlastnictví vlastníků bytů (9), město vlastní 1. Ze strany města není plánovaná výstavba nových bytů, zejména z nedostatku vhodných pozemků. Územní plán počítá s výstavbou 4 bytových domů a 300 rodinných domů.

Graf 12 Vývoj počtu domů ve správním území města

1869 až 1950 – celkový počet domů

1961 až 1980 – počet domů trvale obydlených

1991 a 2001 – celkový počet domů

Od roku 1980 a 1930 došlo k výstavbě domů s ohledem na rostoucí význam města, k masivní výstavbě rekreačního bydlení a ve statistice jsou uvedeny i tyto objekty, od roku 1961 jsou pak evidovány jen objekty k trvalému bydlení. Rozvoj města pak plynule pokračoval i v dalších desetiletích až do současné doby.

Tabulka 3 Počet domů ve v místních částech správním území města

	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2021
Pyšely	153	157	152	155	168	182	245	352	321	321	325	387	447	609	781
Borová Lhota	7	7	7	7	7	7	9	16		15	14	20	21	25	34
Kovářovice	16	16	16	16	16	16	16	23		14	13	14	15	18	25
Nová Ves	11	11	11	10	10	10	12	12		7	7	13	12	27	39
Pyšely	95	99	94	98	108	118	168	252	321	235	246	280	327	414	610
Zaječice	24	24	24	24	27	31	40	49		50	45	60	72	125	180

V současné době město Pyšely nedisponuje stavebními pozemky. Pozemky zařazené v územním plánu k výstavbě a nabízené k prodeji jsou soukromých vlastníků.

Dokončené byty celkem včetně nástaveb a přístaveb za období 2001–2018	329
Z toho dokončené byty v rodinných domech	309
Dokončené byty v bytových domech	20

Tabulka 4 Počet trvale obydlených domů a bytů v Pyšelicích (SLDB 2011–2021) Zdroj: ČSÚ

Počet trvale obydlených domů (SLDB 2011)	Počet trvale obydlených domů (SLDB 2021)	Nárůst počtu trvale obydlených domů (2011-2021, %)	Počet trvale obydlených bytů (SLDB 2011)	Počet trvale obydlených bytů (SLDB 2021)	Nárůst počtu trvale obydlených bytů (2011-2021, %)
483	781	61,69	556	750	34,89

Z obydlených bytů se jich převážná většina nachází v rodinných domech, jen malá část v bytových domech. V obci se nachází 11 bytových domů, ve vlastnictví města 1. Město bytový dům postupně rekonstruuje.

Tabulka 5 Bytový fond Pyšely dle SLBD 2021 (Zdroj: ČSÚ)

		celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
obydlené byty celkem		750	696	50	4
z toho právní důvod užívání bytu	ve vlastním domě	586	555	30	1
	v osobním vlastnictví	4	4	-	-
	nájemní	33	23	8	2
	družstevní	-	-	-	-
z toho s počtem obytných místností	1	6	4	2	-
	2	27	24	3	-
	3	81	77	4	-
	4	191	163	26	2
	5 a více	383	376	6	1

Tabulka 6 Ukazatele úrovně bydlení v Pyšelicích – porovnání mezi jednotlivými SLBD (zdroj: ČSÚ)

	SLBD 2011	SLBD 2021
průměrný počet osob na byt	2,66	2,78
průměrný počet osob na obytnou místnost	0,87	0,63
průměrný počet obytných místností na byt	3,28	4,4

Územní plán platný od 22.6.2022 zohledňuje tyto vývojové tendence i pozitivní změny ve věkové struktuře obyvatelstva, které ovlivňují budoucí vývoj. Nové zastavitelné plochy byly oproti ÚP z roku 2009 sníženy nebo zetařizovány a plochy přestavby jsou navrženy v maximální míře do stávajících proluk a v zastavěném území a jejich využití je navrženo s ohledem na navazující sousední plochy. Jedná se o plochy bydlení v rodinných domech venkovského typu a plochy smíšené obytné a o plochu zeleně na veřejných prostranstvích.

2.4.2. Školství

Město Pyšely je zřizovatelem dvou školských zařízení – Základní škola T. G. Masaryka a Mateřská škola Pyšely, okres Benešov.

2.4.2.1. Předškolní vzdělávání

Město Pyšely je zřizovatelem mateřské školy. Mateřská škola má ve školním roce 2023–2024 naplněnou kapacitu 151 dětí. Mateřská škola je umístěna ve dvou objektech.

Kapacita	Počet žáků	Volná místa
151	151	0

Zájem o umístění dětí je však mnohem vyšší, zejména o umístění dětí mladších 3 let. Navštěvují ji také děti z místního dětského domova.

Tab. 14: Počet dětí ve třídách MŠ Pyšely podle věku

Třída	Počet dětí	Věk dětí
1.třída	15	2-3
2.třída	20	3-4
3.třída	22	4-5

4.třída	23	5-6-7
5.třída	23	3-4
6.třída	24	4-5-6-7
7.třída	24	4-5-6-7

Zdroj: MŠ Pyšely

Tab. 15: Vývoj počtu dětí a počet přijatých/nepřijatých dětí v MŠ Pyšely v posledních 10 letech

Školní rok	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024
Počet dětí	71	71	71	71	71	71	71	71	151	151
Počet žádostí	56	48	38	41	48	38	39	50	62	79
Přijetí/nepřijetí	25/31	34/14	29/9	22/19	27/21	16/22	30/9	25/25	58/4	40/39

Zdroj: MŠ Pyšely

Tabulka 7 Vývoj počtu přijatých/nepřijatých dětí a porovnání s počtem žádostí o umístění dítěte v MŠ Pyšely

Školní rok	Počet žádostí	Počet přijatých dětí	Počet přijatých dětí z celk. počtu žádostí (%)	Počet nepřijatých dětí	Počet nepřijatých dětí z celk. počtu žádostí (%)
2007/2008	30	24	80,0	6	20,0
2008/2009	34	13	38,2	21	61,8
2009/2010	47	30	63,8	17	36,2
2010/2011	39	21	53,8	18	46,2
2011/2012	43	22	51,2	21	48,8
2012/2013	70	27	38,6	43	61,4
2013/2014	55	32	58,2	23	41,8
2014/2015	56	25	44,6	31	55,4
2015/2016	48	34	70,8	14	29,2
2016/2017	38	29	76,3	9	23,7
2017/2018	41	22	53,7	19	22,6
2018/2019	48	27	56,3	21	20,0
2019/2020	38	16	42,1	22	34,2
2020/2021	39	30	76,9	9	23,1
2021/2022	50	25	50,0	25	50,0
2022/2023	62	58	93,5	4	16,6
2023/2024	79	40	50,6	39	43,4

Výhledová požadovaná kapacita

Město má zpracovanou demografickou analýzu pro odhad požadované kapacity mateřské školy. Současná kapacita 151 dětí je výhledově dostačující. Optický převis poptávky je způsoben možností přijímat děti mladší než 3 roky, kde je kapacita třídy 15 dětí, a zájmem rodičů z nespádových obcí. Daří se umístit všechny 3leté děti. Město má uzavřeny smlouvy o společném školském obvodu mateřské školy s obcemi Pětihosty, Čtyřkoly a Zlenice.

V rámci podpory rodiny je upravena otevírací doba mateřské školy i letní provoz, kdy je mateřská škola uzavřena jen 1 měsíc.

Tabulka 8 Náklady na provoz MŠ dle účtování skutečných nákladů v rozpočtu města (tis Kč)

(Zdroj: monitor.statnipokladna.cz)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady v tis Kč	514	548	790	707	600	1 075	1 870	1 016	1 213	2 603	52 598	2 327

Od roku 2022 je v provozu další budova mateřské školy pro 80 dětí (včetně třídy pro děti od 2 let s kapacitou 15 dětí). Celková kapacita mateřské školy je tedy 151 dětí. Každá budova má vlastní kuchyň

a zahradu s herními prvky.

2.4.2.2. Základní školství

Město Pyšely zřizuje Základní školu T.G.Masaryka, jejíž součástí je také školní jídelna a školní družina.

Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Škola 500	330	170
Jídelna 330	330	0

Pyšelskou ZŠ navštěvují žáci jak z místních částí Pyšel (a dětského domova v Pyšelích), tak i ze sousedních obcí Řehenice, Nespeky, Pětihosty a Senohraby. V současné době školu navštěvuje 330 žáků. Po rekonstrukci v roce 2017 byla navýšena kapacita školy na 500 žáků. Bohužel tomuto stavu neodpovídá kapacita školní jídelny.. Škola je tvořena dvěma propojenými budovami.

Tabulka 9 Vývoj počtu žáků v ZŠ Pyšely v posledních 10 letech

Školní rok	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022	2022/ 2023	2023/ 2024	Vývoj 2014- 2024
Počet žáků	191	201	210	211	221	251	274	283	298	330	+ 73 %

Zdroj: ZŠ Pyšely, výroční zprávy ZŠ

Počet žáků v Pyšelích má v posledních letech rostoucí trend, rostou počty dětí, které se hlásí do první třídy. Výhled do dalších let stanovuje, že počet dětí se zájmem o výuku na ZŠ Pyšely bude stabilně stoupat.

Tabulka 10 Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2022/2023 v SO ORP (Zdroj: Výkaz MŠMT M3)

počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
16	298	298	18,625

Tabulka 11 Náklady na provoz ZŠ dle účtování skutečných nákladů v rozpočtu města (v Kč)

(Zdroj: monitor.statnipokladna.cz)

rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Náklady v tis Kč	2 473	2 130	3 297	2 132	12 979	27 591	52 175	5 522	10 259	2 696	3 056	3 500

Zcela nedostačující jsou prostory pro družiny a školní klub, případně pro dělené hodiny při výuce. Základní škola má 3 učebny určené pro družiny, další dvě družiny jsou umístěny v kmenových třídách. Rejstříková kapacita družin je 125 dětí. Na prvním stupni v 1.-4. třídách je cca 160 dětí. Na školní klub pro větší děti prostor v budově školy není. Provozní doba družin je přizpůsobená potřebám pracujících rodičů.

Omezené prostory pro dělení tříd pro výuku znamená i omezení počtu žáků ve třídách. V budově je 18 kmenových učeben.

Město zpracovává studii proveditelnosti pro umístění družin mimo budovu školy.

2.4.3. Školní stravování

Tabulka 12 Školní jídelny zřizované obcemi v SO ORP k 31. 12. 2022 (Zdroj: Výkaz MŠMT Z17-01)

počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v	
		MŠ	ZŠ
2	342	88	254

Město provozuje celkem tři kuchyně, v základní škole a v každé budově mateřské školy. V lednu 2022 byl zahájen provoz v nové budově mateřské školy s vlastní kuchyní a jídelnou. Kapacita jídelny a kuchyně v základní škole neodpovídá kapacitě školy. V roce 2023 byla provedena částečná rekonstrukce školní kuchyně a byla vybudována malá výdejna, která pokryje zvýšení počtu žáků maximálně na 2 další roky.

Město zpracovává studii proveditelnosti pro umístění školní kuchyně mimo budovu školy a zvětšení jídelny do současných prostor kuchyně. Variantou je také sloučení všech kuchyňských provozů do jednoho a jídlo do škol rozvážet.

2.4.4. Vybavenost školních zařízení pro sportovní aktivity

Tabulka 13 Vybavenosti školských zařízení pro sport a tělesnou výchovu (Zdroj: šetření MAP)

zařízení	tělocvična, hala		docházíte do těl. či haly		venkovní hřiště		docházíte na venkovní hřiště
ZŠ Pyšely	x	NE	ANO	x	ANO	x	x
MŠ Pyšely	x	NE	x	NE	ANO	x	x

Základní škola je vybavena venkovním hřištěm. Vlastní tělocvičnu nemá k dispozici, škola využívá sokolovnu v bezprostřední blízkosti školy.

Školní hřiště však až na výjimky kapacitně neumožňuje využití pro družiny. Družiny pro pobyt venku dočasně využívají zahradu u hasičské zbrojnice.

Mateřská škola v obou budovách disponuje vybaveným dětským hřištěm a zahradou.

2.4.5. Mateřská centra

V roce 2007 bylo otevřeno v městské části Zaječice Rodinné centrum „Zajíček“. RC provozuje komunitní školku a školu.

Ve městě jsou v provozu dvě dětské skupiny, Cvrček a Květinka.

2.4.6. Zdravotnictví

Přehled poskytovaných lékařských služeb:

- lékař pro děti a dorost
- ordinace praktického lékaře pro dospělé

Ostatní specializovaní lékaři, lékárna, ambulance a nemocnice jsou k dispozici v Benešově. Lékárna je také v Čerčanech.

Město si v roce 2020 pronajalo nově vybudované ordinace na náměstí T. G. Masaryka. Kapacita ordinací jako prostoru je dostatečná. Ordinační hodiny narážejí na možnosti lékařů a dostatečné nejsou. Ordinance jsou bezbariérové.

2.4.7. Sociální služby

Dětský domov

Bývalý Útulek sv. Josefa dnes slouží jako dětský domov, ve kterém žije 50 dětí. Dětský domov je

provozován Středočeským krajem. V blízké budoucnosti se plánuje ukončení provozu a přesun dětí do bytů nebo RD v okolí.

Domov pro seniory

V pyšelském zámku je umístěn domov pro seniory, který je provozován Magistrátem hl.m. Praha.

Alzheimer Home

V areálu zámku je umístěn Alzheimer Home, který je provozován společností PENTA.

MŠ, ZŠ a domov pro seniory vzájemně spolupracují při návštěvách, vystoupeních nebo dnech otevřených dveří pro veřejnost. Děti z výše zmíněných zařízení navštěvují seniory se svými vystoupeními zejména v období vánočních a velikonočních svátků, ale i při jiných příležitostech. V domově pro seniory se připravují několikrát do roka kulturní vystoupení, grilování, dny otevřených dveří s prohlídkou zámku. Konají se zde také přednášky pro veřejnost.

Služby pro seniory

Město smluvně spolupracuje s RUAH, o.p.s. a Tři, z.s. RUAH zajišťuje terénní sociální a pečovatelskou službu. Tři z.s. provozuje hospic a lůžkovou odlehčovací službu v Čerčanech a také terénní pečovatelskou službu.

Velká poptávka je po službě typu Seniortaxi, protože většina odborných lékařů je v benešovské nemocnici nebo v Benešově. Dostupnost autobusy pro oba směry není vždy vyhovující, autobusy navíc neřeší sníženou mobilitu seniorů.

Senioři mají možnost objednat si dovážku obědů z vývařovny v Petroupimi.

V Pyšelích působí také **Klub seniorů**, který čítá cca 35 členů. Město na chod klubu přispívá jak finančně, tak organizačně.

2.4.8. Kulturní vyžití

2.4.8.1. Knihovna

Na náměstí stojí budova Městského úřadu, v jejímž přízemí je obyvatelům k dispozici knihovna každý pracovní den. Knihovna má smlouvu knihovnou v Benešově na poradenskou a konzultační činnost. Jedná se o poradenství při inventurách, vedení knihovní evidence, při vyřazování a poskytování výměnných souborů, dále se jedná o plánovací a rozborovou činnost, vzdělávání knihovníků, semináře, porady a práce s výměnným fondem. V knihovně je nainstalován počítač s vysokorychlostním připojením k internetu, který mohou využít nejen návštěvníci knihovny, ale i ostatní obyvatelé Pyšel. V roce 2023 proběhla modernizace a zásadní rozšíření prostor knihovny. Evidenci a správu knihovny zajišťuje SW Tritius, občané tedy mohou na webu vidět jak nabídku knih, tak mají možnost rezervace.

Tabulka 14 Vybrané údaje z činnosti knihovny za rok 2023

Celkový počet čtenářů	190
Z toho počet dětí do 15 let	72
Počet návštěvníků	760
Počet výpůjček	1976
Nákup nových knih	254
VF Benešov: 1 soubor	50

Během roku 2023 bylo nakoupeno nebo získáno darem 254 nových knih. Prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby (možnost výpůjček z jiných knihoven) bylo v roce 2023 zapůjčeno 50 titulů. Existuje rovněž možnost zapůjčení souborů knih z Regionálního centra (tzv. výměnný fond Benešov).

2.4.8.2. Sokolovna

Majitelem a provozovatelem objektu sokolovny, která je provozována také jako kulturní zařízení a je v ní jediný sál pro pořádání kulturních událostí a divadelní představení, je T.J. Sokol Pyšely. Objekt samotný je postupně rekonstruován. Je nutná masivní oprava střechy.

2.4.8.3. Zpravodaje

Městský úřad vydává od roku 1996 zpravodaj Pyšelské listy, který je k dispozici v elektronické verzi také na webových stránkách obce www.pysele.cz. Tento zpravodaj informuje o dění v Pyšelích, jsou zde uveřejňovány zprávy ze zasedání zastupitelstva města, příspěvky dopisovatelů, pozvánky a programy kulturních, sportovních a jiných akcí, reportáže a fotografie proběhlých událostí, inzeráty.

Od roku 2019 Pyšelské listy vycházejí jako čtvrtletník.

2.4.8.4. Kulturní aktivity

V Pyšelích se dále konají nejrůznější výstavy – obrazy místních malířů a grafiků, fotografie, práce pyšelských občanů, dětské práce. Tyto výstavy se pořádají přibližně dvakrát do roka a těší se velmi dobré návštěvnosti (každou výstavu shlédne asi 500 návštěvníků jak z Pyšel, tak obyvatelé okolních obcí a turisté). V pyšelské sokolovně se pravidelně konají zábavy a plesy. Každoročně se v Pyšelích pořádají adventní setkávání, čarodějnice, běh Pyšelský kopeček, sportovní akce Zaječický bůr, apod.

Tradiční kulturně-společenské akce pořádané obcí:

-
- Adventní setkávání
- Masopust
- Výstavy
- Noc kostelů
- Pálení čarodějnic

Tradiční kulturně-společenské akce pořádané spolky:

-
- Poslední leč
- Šibřinky
- Karneval pro děti
- Zahájení léta – dětský den
- Hasičský ples
- Myslivecký ples
- Masopust v Zaječicích
- Traktoriáda na Borové Lhotě
- Kulinářská výstava na Borové Lhotě

Účast veřejnosti je na většině akcí velmi dobrá.

2.4.9. Sportovní vyžití

Město má zpracovaný plán rozvoje sportu jako samostatný dokument.

Sportovní vyžití nabízí pyšelským občanům především **sokolovna**, která je v majetku a správě T.J. Sokol Pyšely. Sokolovna slouží žákům ZŠ jako prostor pro potřeby tělesné výchovy a dále je ke cvičení využívána širokou veřejností (cvičení s nejmladšími dětmi, cvičení žactva, dospělých mužů i žen, volejbal, stolní tenis a další). Budova prochází postupnou rekonstrukcí. Akutní je masivní oprava střechy. T.J. Sokol má připravený projekt rozšíření prostor určených pro sport.

V obci se nachází dvě fotbalová hřiště – SK Pyšely a Sokol Zaječice.

Fotbalové hřiště SK Pyšely bylo v minulých letech částečně rekonstruováno, je zde fotbalová příprava pro děti a dorost. Hřiště je v majetku SK Pyšely, z.s. Pro udržení kvality hry a pokrytí nárůstu hráčů, zejména dětských, jsou potřebné investice do zavlažování a osvětlení.

Fotbalové hřiště v Zaječicích je v majetku města Pyšely a je dlouhodobě pronajaté spolku Sokol Zaječice. I zde jsou potřeba investice do zavlažování a zázemí hráčů.

V roce 2024 je budováno veřejné multifunkční hřiště. Připravuje se rekonstrukce multifunkčního hřiště v Zaječicích.

Dětská hřiště pro nejmenší děti jsou umístěna u rybníka Prádlo, u fotbalového hřiště v Zaječicích a v lesoparku u zámku. Po městě je několik míst s herním prvkem pro nejmenší děti

V území města chybí prostory pro volnočasové aktivity dětí a mládeže, včetně hřišť pro větší děti.

Největším problémem je nedostatek vhodných prostor a pozemků pro vybudování sportovní infrastruktury.

Město Pyšely má grantový systém, kdy podporuje finančně všechny dětské oddíly a přispívá i na investiční náklady.

Na okraji obce v části Nová Ves je **areál pro kynologický výcvik**, kde se pořádají různé kynologické akce a soutěže.

Mezi akcemi pořádanými pro děti lze zmínit například drakiády, karnevaly, dýňobraní, dětský den, apod. Tyto akce pro děti se konají na veřejných prostranstvích.

V jižní části města byl vybudován a je v provozu golfový areál.

V obci jsou v největším rozsahu provozovány tyto sporty: fotbal, volejbal, florbal, sálová kopaná, stolní tenis, hasičské sporty.

2.4.10. Nabídka dalších služeb, které jsou na území města nabízeny

- Pošta
- Potraviny, pekárna, masna
- Restaurace
- zahradnictví
- Trafika
- Sběrný dvůr Pyšely
- Stavebniny

2.5. Správa města

2.5.1. Úřad města a jeho kompetence

Město Pyšely je samosprávným subjektem se základní působností. Zastupitelstvo města má 9 členů, rada města není zřízena. Zastupitelstvo města zřizuje výbory:

- Finanční výbor zastupitelstva
- Kontrolní výbor zastupitelstva
- Výbor pro životní prostředí

Úřad města sídlí v budově městského úřadu, který je vysoce bariérový. Úřad města má uvolněnou starostku a místostarostu, a zaměstnává dalších 15 zaměstnanců. Pro technické pracovníky je nově vybudováno zázemí v objektu bývalého seníku v Zaječicích.

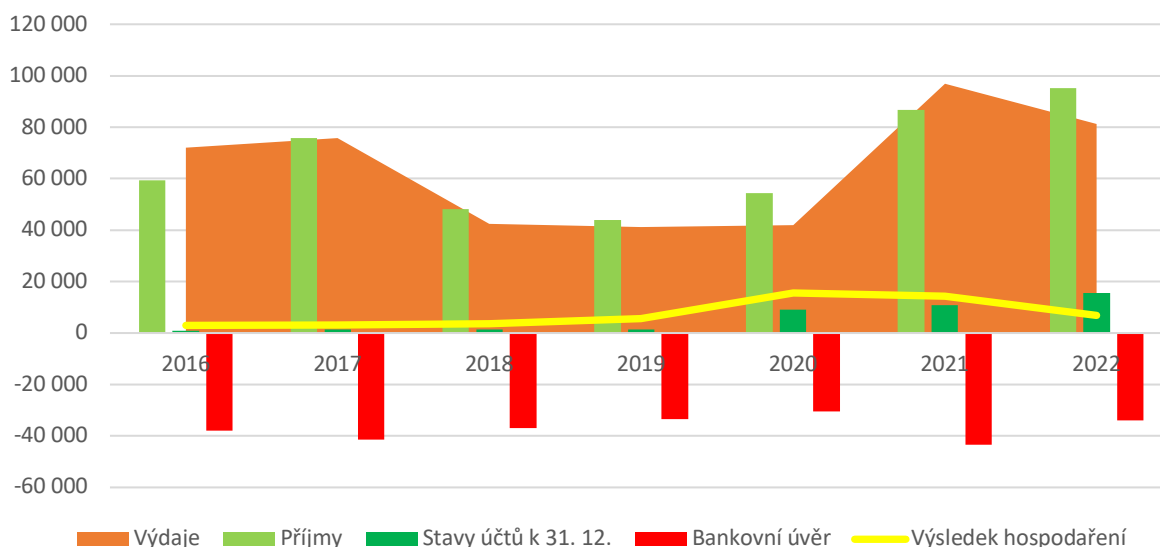
2.5.2. Hospodaření města

Město Pyšely hospodařilo v letech 2016–2022 s účetním ziskem. Připravovaný střednědobý výhled rozpočtu města na roky 2024–2025 počítá s vyrovnaným rozpočtem.

Tabulka 15 Vývoj hospodaření města (v tis Kč) (Zdroj monitor.statnipokladna.cz)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Příjmy	59 359	75 790	48 064	43 979	54 293	86 705	95 234	76 330
Výdaje	72 075	75 663	42 394	41 069	41 832	96 890	81 347	66 580
Výsledek hospodaření	2 970	3 135	3 541	5 508	15 571	14 308	6 787	19 165
Stavy účtů k 31. 12.	890	1 455	1 393	1 306	9 055	10 866	15 448	27 531
Bankovní úvěr	37 973	41 397	37 048	33 501	30 384	43 324	34 024	36 372

Graf 13 Vývoj hospodaření města – porovnání příjmů a výdajů, vlastních a vnějších zdrojů

Daňové příjmy města se aktuálně pohybují v úrovni 53 mil Kč ročně.

Účetnictví města je zpracováno s péčí řádného hospodáře a podléhá jak kontrole ze strany finančního výboru zastupitelstva města, tak i kontrolním mechanismům finanční správy, krajského úřadu a poskytovatelů dotací.

Při závěrečném přezkoumání hospodaření města za rok 2023, které je prozatím posledním dokončeným přezkoumáním, bylo konstatováno, že nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

Hodnota majetku města v roce 2023 činila 566 391 tis Kč, z toho 538 378 tis. Kč byl dlouhodobý hmotný majetek.

Úvěrové zdroje jsou využívány výhradně na investiční projekty. Nevyužité finanční prostředky jsou uloženy na vkladových a spořicíh účtech, budou sloužit jako spoluúčást pro budoucí dotace nebo na samotné financování investičních projektů.

Příspěvkové organizace zřizované obcí:

- Mateřská škola
- Základní škola T. G. Masaryka

Město nevlastní žádné obchodní společnosti.

V majetku města jsou tyto významnější nemovitosti:

- budova úřadu města, kde se nacházejí kanceláře úřadu a místní knihovna
- mateřská škola (2 budovy)

- základní škola
- kabiny s fotbalovým hřištěm, pronajaté Sokol Zaječice
- budova muzea
- bytový dům s 9 byty
- budova hasičské zbrojnice s přilehlou zahradou
- kapličky
- vodojem
- ČOV
- budova technického zázemí (900 m2)
- kaple Loreta a márnice

2.5.3. Bezpečnost

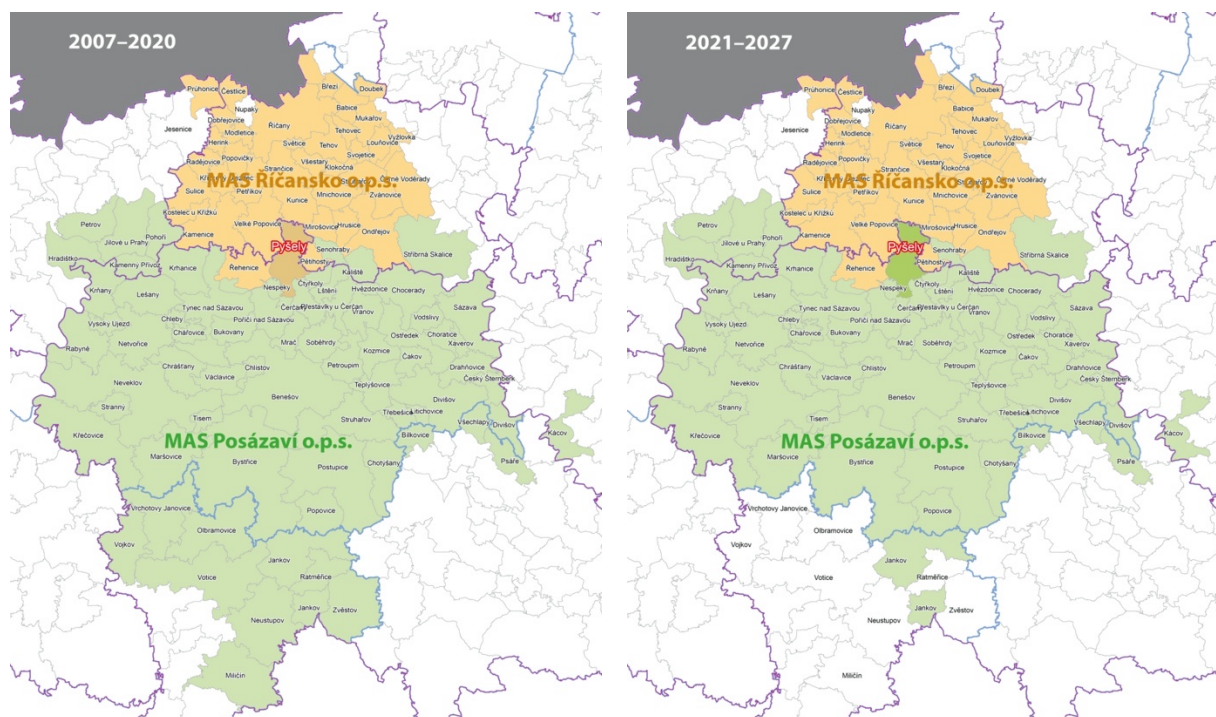
Město Pyšely neprovozuje obecní policii. Zajištění veřejného pořádku a ochrany majetku obyvatel provádí v rámci výkonu své služby služebna Policie ČR v Benešově. Přestupky spáchané ve správním území města jsou řešeny na základě veřejnoprávní smlouvy městským úřadem v Benešově.

Bezpečnost města v oblasti ochrany obyvatel zajišťuje Jednotka sboru dobrovolných hasičů v kategorii JPO 3, která v obci působí. Nejbližší výjezdové místo jednotky HZS je Benešov s časovou dostupností cca 15 minut.

Rychlé předávání informací obyvatelům města v případě živelní katastrofy či jiného krizového stavu je pomocí SMS zpráv.

2.5.4. Vnější vztahy a vazby

Území města Pyšely bylo do roku 2020 součástí území Místní akční skupiny Říčansko. Na základě rozhodnutí zastupitelstva města 3. 2. 2020 se město stalo především s ohledem na vazby na město Benešov součástí území Místní akční skupiny Posázaví.

Město Pyšely leží v území ORP Benešov

Město je členem dobrovolného svazku obcí BENE-BUS a Vodovodní přivaděč Javorník – Benešov.

Město udržuje partnerské vztahy s obcemi v okolí – Čtyřkoly, Pětihosty, Řehenice (spádové smlouvy pro ZŠ a/nebo MŠ).

Od roku 2019 je město členem Sdružení místních samospráv ČR.

2.6. Životní prostředí

Město se nachází v příjemném přírodním prostředí, tvořeném alejemi, smíšenými lesními porosty a vodními plochami, které jsou využívány k rekreaci a odpočinku.

K příznivému životnímu prostředí přispívá také fakt, že se v obci nenachází žádná průmyslová ani živočišná výroba a nedochází zde k průmyslovému ani jinému znečištění. Zemědělská produkce je výhradně rostlinná.

Ke zlepšení životního prostředí přispěla i výstavba ČOV pro město Pyšely a další městská infrastruktura: kanalizace, vodovod, plynofikace, svítidla veřejného osvětlení.

2.6.1. Ochrana životního prostředí

Územím prochází nadregionální biokoridor K61 lesními komplexy jižně od Pyšel. Do biokoridoru je vloženo několik lokálních biocenter (1856 – Tojček, 1288 Hláská – Tojček,). Ochranné pásmo NRBK pokrývá celou jižní část správního území u Borové Lhoty.

Všechny potoky jsou zpravidla obklopeny poměrně zachovanými potočními nivami a břehovými porosty a tvoří tak důležité přírodní spojnice mezi lesy na vrcholech pahorkatiny, menšími lesními porosty ve střední části svahů a nivou na dně Sázavského údolí.

V katastru Pyšel jsou zřízena pásma hygienické ochrany vodního zdroje 1. a 2. stupně kolem studní na pitnou vodu.

Památné stromy

V pyšelském zámeckém parku a okolí Pyšel je evidováno několik starých vzácných stromů – dub na nádvoří v zámku, dub v zahradě zámku, jinan dvoulaločný.

Za památný strom byla vyhlášena cenná borovice *Pinus ponderosa* v rekreační lokalitě Na Ohradě u č.p. 210. Strom je 20 metrů vysoký a obvod jeho kmene ve výšce 130 cm činí 276 cm.

V obci se dále nachází mnoho starých lip, přístupy do lesa zvaného Obora tvoří kaštanové aleje. Po cestě ke kapli Loreta je vysazena alej jasanů a sakur. Městskou zeleň včetně zámeckého parku a aleje k Loretě udržuje město. O výše uvedený památný strom se stará majitel pozemku, na němž se borovice nachází.

2.6.2. Odpadové hospodářství

Ve správním území není skládka tuhého komunálního odpadu. TKO jsou odváženy mimo území Pyšel na oblastní skládku u Benátek nad Jizerou. V obci se nachází sběrné místo pro bio odpad, velkoobjemový odpad a elektroodpad.

Separovaný odpad z domácností je řešen door-to-door systémem, pokrývá plast, papír a bioodpad. Město má pro další separovaný odpad zřízeny plochy na dobře přístupných místech. Jsou zde nádoby na kovy, drobné elektro, textil a sklo. Na několika místech, zejména v chatových oblastech, jsou i kontejnery na plast, papír a bioodpad.

Odpadové hospodářství naráží na velký počet rekreačních chat, které nejsou dopravně dostupné pro door-to-door systém.

Město připravuje studii pro efektivnější práci s odpadem – vytvoření sběrného dvora a optimalizace kompostárny.

2.6.3. Městská zeleň a krajina

Město postupně renovuje veřejnou zeleň, např. zámecký park a obnovená lipová alej, ovocný sad u kostela, městský hřbitov. Je vypracován arboristický posudek na stromy na veřejném prostoru a plán jejich údržby.

Do plánu veřejné zeleně budou zahrnuty i tzv. předzahrádky – malé pruhy zeleně většinou mezi komunikací nebo chodníkem a soukromým pozemkem.

Město bojuje se skládkami bio odpadu, kdy zejména obyvatelé rekreačních chat vyvážejí svůj bioodpad do lesa nebo na pozemky v okolí.

Město pracuje na obnově pěší propustnosti krajiny, ať už obnovou starých cest a pěšin, budováním nových, odstraňováním zarostlých prostor apod.

2.7. Cestovní ruch

Cestovní ruch na Prahu třetího tisíciletí získává stále významnější pozici ve struktuře ekonomických aktivit v rámci sektoru služeb a dokáže generovat sekundární poptávku v řadě dalších národohospodářských odvětví. I v rámci sektoru služeb, který jako celek vykazuje vysokou dynamiku rozvoje, patří cestovní ruch k těm rychle rostoucím a je na každém územním celku, zda se mu podaří využít plně rozvojového potenciálu, který mu cestovní ruch může nabídnout.

V hierarchii koordinace cestovního ruchu patří správní území města do turistického regionu Střední Čechy a turistické oblasti Posázaví, není součástí žádné specifické turistické lokality. Funkci destinačního managementu pro turistickou oblast plní Posázaví o.p.s.

2.7.1. Atraktivita cestovního ruchu

Pyšely se nacházejí v turisticky zajímavém regionu Posázaví, který je vyhledáván jak českými turisty (které lákají zejména letní sporty jako např. vodáctví, cykloturistika a tramping), tak i zahraničními turisty, kteří vyjíždějí z Prahy, aby navštívili známé české hrady a zámky (např. Český Šternberk, Jemniště, Konopiště apod.). Pyšely jsou cílem zejména individuální rekreace. Na území města bylo v

roce 2022 celkem **478 rekreačních chat**.

Cyklotrasy

Správním územím města Pyšely prochází cyklotrasy KČT 0028 (Pyšely – Dobřejovice) a 0030 (Senohraby – Nespeky). Po těchto cyklotrasách je vedena tematická stezka Krajem Josefa Lady.

Pěší trasy

Územím prochází čtyři pěší trasy KČT

Červená (posázavská) ...Čerčany–Vysoká Lhota–Borová Lhota–Nespeky...

Červená Kamenice–Zaječice–Mnichovice

Modrá Pyšelka – Loretánská kaple

Žlutá Pyšely náměstí–Velké Popovice–Jesenice

Naučné stezky

Naučná stezka „U golfového hřiště Pyšely“ vede v bezprostřední blízkosti rozlehlého areálu nedávno vybudovaného golfového hřiště a poté lesem po úbočí vrchu Obora. Naučná stezka seznamuje s faunou a flórou lesa, rybníky a také historií a současností hry golf a obce Pyšely. Některá zastavení jsou doplněna úkoly pro děti a tím vede nejmenší ke vztahu k životnímu prostředí. U čtvrté zastávky je malá geologická expozice. Trasa začíná u rybníka Debrný v Pyšelích a je vedena po lesních cestách a pěšinách, značena je velmi kvalitně ukazateli nebo zelenobílými značkami naučných stezek. Na každém panelu je navíc plánek stezky s vyznačením aktuální zastávky. Trasa není bezbariérová, pro kočárek je méně vhodná (projet se dá, ale je třeba počítat s lesním terénem). Celková délka stezky je cca 2,2 km.

2.7.2. Vybavenost pro cestovní ruch

V Pyšelích mohli turisté navštívit **muzeum**, které je umístěno v prvním patře budovy č.p. 34 stojící na náměstí. V muzeu byly vystavené numismatické, archeologické a národopisné sbírky, je zde umístěna i stálá expozice týkající se historie obce a jejího okolí. Část sbírky je věnována pyšelskému rodákovi, filozofovi Emanuelu Rádlvi. Její součástí je také jeho posmrtná maska a kompletní dílo. Většinu exponátů získalo muzeum darem od pyšelských občanů. Stálá expozice je nyní uzavřena vzhledem k havarijnímu stavu budovy. Pro archeologické archiváře město uzavřelo smlouvu s Podblanickým muzeem o převzetí sbírek. Probíhá digitalizace vhodných materiálů.

Město předpokládá přemístění muzea do jiného objektu, a to ve spolupráci se soukromým sektorem.

Informační centrum

Pro lepší orientaci v obci a jejím okolí, pro seznámení s památkami a dalšími zajímavostmi a možnostmi výletů a pro propagaci Pyšely jako zajímavé turistické destinace, slouží **informační centrum**, které je k dispozici v budově městského úřadu na náměstí. Informační centrum funguje celoročně. Je k dispozici internet pro veřejnost, informační materiály o městě a jeho okolí, pohlednice a drobné suvenýry.

Otevírací doba:

pondělí, středa 8:00 - 12:00 a 13:00 - 17:00

úterý, čtvrtek, pátek 8:00 - 12:00 a 13:00 - 14:30

Stávající situace v oblasti vybavenosti pro turistický ruch:

- Golf klub Loreta
- Loreta Hotel s restaurací
- Restaurace Sokolovna Pyšely
- Hospoda Oksford Zaječice

- cukrárna a pekárna BENEŠ
- Zmrzlina „Pod školou“

2.7.3. Památky regionálního a místního významu

V obci Pyšely a jejím okolí se díky bohaté historii nachází mnoho turisticky zajímavých míst. Většina níže zmíněných budov patří mezi památkově chráněné objekty, jedním z nich je např. **Loretánská kaple**, která byla vystavěna roku 1699 Františkem Antonínem hrabětem Halleweilem. Kaple se nachází na vrcholu Loreta, před ní je umístěna socha sv. Vojtěcha z dílny barokního sochaře Ignáce Františka Platzera. Loretu je možné zhlédnout při mších nebo výstavách, které se zde konají nebo po individuální dohodě.

Na pyšelském náměstí stojí rekonstruovaný **zámek**, který v současné době slouží jako domov pro seniory. Vlastníkem tohoto objektu je magistrát hlavního města Prahy, který jej i spravuje. Zámek je původně renesanční stavbou čtvercového půdorysu z 16. století, s významnou barokní úpravou a dostavbou provedenou v 18. století a novou klasicistní fasádou z 19. století. Před zámkem stojí barokní sousoší sv. Jana Nepomuckého, rovněž dílo Ignáce Františka Platzera. Zámek je obklopen zámeckým parkem, který byl revitalizován a zpřístupněn veřejnosti. Interiér zámku je přístupný návštěvníkům Pyšel pouze v rámci dnů otevřených dveří.

Na náměstí stojí **kostel Povýšení sv. Kříže**, na jehož nádvoří jsou umístěny čtyři barokní sochy. Kostel je původně románský z 12. století se zachovalým gotickým portálem a zvonem z roku 1461. Kostel byl v letech 1781–1783 barokně přestavěn a další rekonstrukcí prošel v letech 1861–1862. Kostel je možné navštívit při mších nebo na základě individuální dohody.

Od náměstí směrem na Zaječice se v ulici Na Košíku nachází **bývalá synagoga** – nyní je v soukromém vlastnictví, územní plán připouští jakékoliv kulturně-společenské využití. Západním směrem z náměstí je možné projít Husovou ulicí, která je původní historickou zástavbou města. Zdejší domy jsou nejstarší v obci. Postupnými rekonstrukcemi a přestavbami domů v Husově ulici byl ztracen původní vzhled této lokality. Nedaleko náměstí se nachází dřívější Útulek sv. Josefa pro opuštěné děti, který pochází z let 1912–1913. Dnes je využíván jako dětský domov.

Součástí náměstí je **pomník obětem druhé světové války**, který byl roku 2003 zrekonstruován a doplněn o odcizené části.

Tabulka 16 Přehled památek v Pyšelích a jejich místních částech

Název	Památková ochrana	Část obce	Majitel
kostel Povýšení sv. Kříže	14302/2-2148	Pyšely	
Loretánská kaple	34452/2-2149	Pyšely	
Areál fary	14505/2-2152	Pyšely	
Areál zámku	16522/2-4144	Pyšely	
sousoší sv. Jana Nepomuckého	27259/2-2154	Pyšely	
socha sv. Vojtěcha	34734/2-2153	Pyšely	
synagoga	31537/2-2150	Pyšely	

V okolí Pyšel se nachází řada drobných sakrálních staveb jako jsou křížky a kapličky, turisticky zajímavá je např. novodobá replika barokních božích muk v Pyšelích – Nové Vsi s mozaikami národních světců sv. Anežky, sv. Vojtěcha a sv. Václava od akademického malíře Jindřicha Vydry.

Město opravilo kapličky a restauruje barokní sochy.

Východiska pro návrhovou část

2.8. Silné a slabé stránky města

Souhrn hlavních silných a slabých stránek rozvoje města. Silné stránky představují pozitivní faktory pro rozvoj města a slabé stránky naopak vyjadřují negativní skutečnosti, které způsobují v obci problémy.

Východiska pro návrhovou část jsou zpracována zejména na základě poznatků z charakteristiky města a také z dotazníkových šetření mezi občany, kteří definovali silné a slabé stránky a také priority, které je třeba řešit.

První vlna dotazníkového šetření proběhla v roce 2021. Celkově se dotazníkového šetření zúčastnilo 186 osob, z toho 86,5 % byli občané trvale hlášení na území města Pyšely. 54 % respondentů byly ženy, 45,7 % respondentů bylo vysokoškolsky vzdělaných, 57,8 % respondentů ve věku 36–50 let. Nejvíce respondentů bylo v zaměstnaneckém poměru.

Druhé dotazníkové šetření proběhlo na jaře roku 2024. Tohoto šetření se zúčastnilo 156 respondentů. Jednotlivé výroky byly diskutovány na setkání členů pracovní skupiny zastupitelstva města.

Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá geografická dostupnost do Prahy a Benešova	Nedostatečné dopravní spojení do Prahy a Benešova veřejnou dopravou
Velké množství zeleně ve městě a dostupnost volné krajiny	Nedostatečná technická vybavenost pro venkovní sport
Dostatečná kapacita mateřské školy	Nabídka pracovních míst ve městě
Dostatečná kapacita ČOV	Existence rozsáhlých zanedbaných objektů a ploch ve městě
Dostatečná kapacita zdrojů pitné vody (studně + Želivka)	Parkování na veřejném prostoru – parkovací kapacity na náměstí a v místních částech jsou hodnoceny jako dostatečné
Funkční spolupráce města s ostatními subjekty (podnikatelé, okolní obce, spolky, mikroregiony, osadní výbory apod.)	Málo bezpečné komunikace pro pěší – chodníky, přechody, pěšiny
Velmi dobrá komunikace města směrem k obyvatelům – Facebook, web, SMS, e-mail, Pyšelské listy apod.	Technický stav některých komunikací
Bezpečnost ve městě (kriminalita, vztahy mezi občany)	Rozsah ordinačních hodin dětského a praktického lékaře
Vzhled města, obnova a rozvoj veřejného prostoru	Prostory a vybavenost pro mimoškolní aktivity dětí
Zdravé finanční řízení města	Dostupnost nájemního bydlení
Počet obyvatel ve městě	Nedostatečná kapacita školní jídelny
nabídka aktivit a akcí pro všechny věkové skupiny	Nedostatečné podmínky a lákadla pro turisty

Pokračující obnova městského majetku (silnice, vodovod, kanalizace, ZŠ, MŠ apod.)	převažující obytná funkce města se závislostí na Praze a Benešově (chybí zaměstnání, lékaři, obchody)
Zdravé finanční řízení města	Nedostatečné sociální a jiné služby pro seniory
Dostatečná kapacita MŠ a ZŠ	Nedostatečné zapojování nových občanů do dění ve městě
Spolupráce města s ostatními subjekty (podnikatelé, okolní obce, spolky, mikroregiony, osadními výbory apod.)	Nedostatečné prostory a vybavenost pro mimoškolní aktivity dětí
Participace obyvatel na veřejném a spolkovém dění	Neexistující dostupnost nájemního bydlení
Vzhled města a jeho částí, obnova a rozvoj veřejného prostoru	Absence bezpečných ploch pro děti a mládež
Počet obyvatel ve městě	
Příležitosti	Hrozby
Sociální služby pro seniory	Dramatický nárůst počtu občanů nad kapacitu infrastruktury
Údržba krajiny a práce na prostupnosti krajiny	Zanedbané objekty a plochy ve městě jako prostor pro negativní chování
Kapacita jídelny a družin ve škole	Transformace chatových oblastí na obytné se zvýšením požadavků na služby
Zapojování nových občanů do dění ve městě	Nevybudované parkovací kapacity = živelné parkování na úkor obyvatel
Převažující obytná funkce města s funkční závislostí na Praze a Benešově (zaměstnání, lékaři, obchody)	Nedostupnost dětského a praktického lékaře
Obnova a rozvoj městského majetku (silnice, vodovod, kanalizace, škola, školka)	Nedostatečná kapacita jídelny ve škole ovlivní celkovou kapacitu školy
Spolkový život – nabídka aktivit a akcí pro všechny věkové skupiny	
jeden hlavní komunikační kanál k občanům	

3. Strategická vize města Pyšely

Strategická vize je vyjádření představ o celkovém rozvoji města v dlouhodobém horizontu zhruba 20 let, pro účely tohoto dokumentu nastiňuje žádoucí stav města Pyšely v roce 2035. K naplnění této představy bude směřovat postupné plnění aktivit, definovaných v tomto dokumentu, a také ve strategických rozvojových dokumentech na něj navazujících. Vize představuje „cílový stav“ města v budoucnosti a určuje hlavní kontury směřování k tomuto stavu.

Rozvojová vize města Pyšely 2025-2035

Město Pyšely chce být místem s kvalitním životním prostředím, místem zachovávajícím hodnoty středočeského venkova, místem s parametry sídla nacházejícího se v udržované a pestré krajině a zabezpečujícího veškeré základní potřeby svých obyvatel, a to ve vazbě na potenciál dopravní infrastruktury zajišťující efektivní spojení s městem Benešov, Prahou a dalšími regionálními centry.

Další rozvoj kulturních, sportovních, vzdělávacích a sociálních služeb bude realizován se zřetelem na poskytování maximální šíře těchto služeb vedoucích k naplňování potřeb obyvatel města. Nadále bude podporována silná role občanského sektoru v podobě aktivně fungujících občanských sdružení zajišťujících širokou paletu nabídky volnočasových aktivit. K jejich stabilizaci bude město využívat svůj ekonomický i koordinační potenciál ve vazbě na aktivity dalších subjektů veřejné správy na lokální či regionální úrovni.

Realizace Programu rozvoje města

Po schválení programu rozvoje zastupitelstvem města bude zahájena příprava projektů a opatření. Prvním krokem bude, vyjma stanovení organizační struktury realizace programu, zajistit finanční plán, který se soustředí na možnost využití dotací z EU a zajištění dalších finančních prostředků pro realizaci jednotlivých cílů a projektů programu rozvoje. Důležitým limitem je schopnost a možnosti města zajistit dostatek prostředků na tzv. kofinancování neboli finanční spoluúčast města na projektech zajištěných z velké části dotacemi.

1. Řízení realizace Programu rozvoje města

Realizaci Programu rozvoje zajišťuje zastupitelstvo města. Zastupitelstvo města je pravidelně informováno o průběhu realizace Programu rozvoje na zasedáních zastupitelstva.

Zastupitelstvo zejména přijímá opatření v rámci realizace cílů uvedených v programu rozvoje, rozhoduje o uvolňování prostředků a dohlíží na realizaci a aktualizaci programu.

Realizace programu rozvoje města se neobejde bez zajištění dostatku financí. Město bude v řadě případů usilovat o využití prostředků z dotací, ale v případě neúspěchu se pokusí postupně realizovat jednotlivé cíle z vlastních zdrojů. To znamená z rezervy naspořených peněz.

2. Rozpracování Programu rozvoje města

Podle časového plánu cílů a opatření zajistí zastupitelstvo města rozpracování projektové dokumentace projektů. Každý projekt musí mít svého vedoucího a řídit se zásadami projektového řízení.

3. Nutný předpoklad úspěchu

Záměry města, pakliže mají být naplněny, musí mít silnou podporu nejen v penězích, ale především ve víře a odhodlání lidí realizovat je a nést za ně společně zodpovědnost, jinak zůstane každý plán jen přáním.

4. Programové cíle a opatření

Programové cíle stanovují, čeho chce město Pyšely dosáhnout realizací svého programu rozvoje, a shrnují hlavní rozvojové priority ve střednědobém horizontu (zpravidla 6–8 let). Tyto cíle jsou stanoveny na základě problémů, definovaných v analytické části dokumentu, a potřeb občanů města zjištěných v uspořádané anketě. Programové cíle přesněji definují hlavní rozvojové směry města, které v sobě zahrnují veškerá témata či problematiky, na která je soustředěna pozornost v předmětném období.

Opatření města jsou definována jako zásadní úkoly k naplnění stanovených programových cílů a formulují přístup k řešení jednotlivých témat. Odvíjí se od programových cílů a mají střednědobý charakter, předpoklad jejich realizace je v celém návrhovém období tohoto dokumentu nebo ve stanoveném kratším časovém úseku. Jednotlivá opatření jsou pak naplňována prostřednictvím realizace konkrétních rozvojových aktivit.

Programový cíl 1	VEŘEJNÁ INFRASTRUKTURA A VYBAVENOST
Opatření 1.1	Vodovody, kanalizace, energie
Opatření 1.2	Komunikace, chodníky
Opatření 1.3	Vzdělávání
Opatření 1.4	Kultura
Opatření 1.5	Veřejná prostranství
Opatření 1.6	Spolková činnost
Opatření 1.7	Sport
Opatření 1.8	Veřejné budovy a služby
Programový cíl 2	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
Opatření 2.1	Protipovodňová opatření a zadržování vody v krajině
Opatření 2.2	Odpadové hospodářství
Opatření 2.3	Snižování energetické náročnosti budov
Programový cíl 3	KULTURNÍ A SPOLKOVÉ AKTIVITY, SLUŽBY A CESTOVNÍ RUCH
Opatření 3.1	Kultura
Opatření 3.2	Spolkové aktivity
Opatření 3.3	Služby
Opatření 3.4	Cestovní ruch
Opatření 3.5	Bezpečnost

Operativním dokumentem pro naplňování programových cílů a opatření je zásobník projektů, který je nedílnou součástí tohoto dokumentu. Tento operativní dokument je aktualizován dle potřeby města na základě rozhodnutí zastupitelstva.

5. Podpora realizace Programu

Pracovní skupina předložila zastupitelstvu města dokument Program rozvoje města Pyšely 2025-2035, v konečné podobě byl zveřejněn na úřední desce po dobu 15 dnů. Tento dokument se po schválení zastupitelstvem města stane jedním ze základních podkladů při tvorbě ročního rozpočtu města, rozpočtových výhledů i dlouholetých finančních plánů.

Průběžná kontrola aktuálnosti dokumentu a souladu realizovaných rozvojových aktivit s tímto strategickým dokumentem bude prováděna nejméně jednou za rok. Tuto kontrolu provede pracovní skupina, která byla založena v průběhu tvorby Programu rozvoje města. V případě potřeby předloží pracovní skupina návrh na změnu, doplnění či aktualizaci Programu přímo zastupitelstvu města. Případné aktualizace budou prováděny nejpozději do konce února příslušného roku.

Hlavním garantem aktuálnosti dokumentu a realizace jednotlivých aktivit v souladu s vytýčenými prioritami bude Zastupitelstvo města Pyšely. O stavu plnění budou podávat informaci subjekty, které jsou odpovědné za realizaci příslušných aktivit.

Program rozvoje města Pyšely 2025–2035 bude dostupný na oficiálních webových stránkách města nebo v písemné podobě k nahlédnutí v úředních hodinách na úřadu města.

6. Důležité odkazy

Město Pyšely <https://www.pysele.cz/>

Základní škola <https://www.zspysele.cz/>

Mateřská škola <https://www.mspysele.cz/>

Web turistické oblasti www.posazavi.com

MAS Posázaví leader.posazavi.com

Středočeský kraj www.kr-stredocesky.cz

Integrovaný záchranný systém Středočeského kraje www.hzscr.cz.cz